İŞKUR

2014

ÇANAKKALE

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇANAKKALE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

Raporu Hazırlayanlar

Koordinatör

Mustafa HÖKE

İş ve Meslek Danışmanları

Ahmet ŞARMAN

Muhammet Tolga AYYILDIZ

SUNUŞ

Çanakkale ilimiz Kurtuluş Savaşımızın ruhunu oluşturan Çanakkale Zaferi'yle tarihe damgasını vurmuş, bunun yanında sayısız tarihi, doğal, kültürel ve ekonomik değere sahip ülkemizin hızla ilerleyen illerinden biridir.

Gelişen teknolojiyle, hayatın her alanında hızla değişen dinamiklerin başında sosyo-ekonomik faaliyetler gelmektedir. İşgücü piyasasında görülen değişimler tüm ülkelerin en önemli sorunu olan işsizlik sorununu ortaya çıkarmıştır. Diğer birçok sorunun da kaynağı olan işsizlikle mücadele için ekonomik politikalarla, işgücü piyasasında meydana gelen değişimin izlenmesi de önem arz etmektedir.

İşgücü piyasasının dinamik yapısı, piyasa ihtiyaçlarına en etkin ve de verimli bir şekilde cevap verebilmesi için bilimsel bir metodolojiye dayanılarak hazırlanmış işgücü piyasası araştırmalarıyla mümkün olabilmektedir. İldeki istihdamın yapısının bir fotoğrafını çeken araştırmada; aynı zamanda geleceğe ilişkin işveren beklenti ve öngörüleri ile politika önerilerini de içerdiğinden başta İŞKUR olmak üzere, diğer karar alıcılar ve politika yapıcılar için önemli bilgileri içermektedir.

Araştırmanın içerdiği bilgi ve veriler isabetli karar, doğru politika oluşturmada yarar sağlayarak işsizliğin önlenmesi, işletmelerin verimlilik ve rekabet gücünün arttırılması, mesleki eğitim faaliyetlerinin etkinliğinin sağlanması bağlamında katkı sağlayacaktır. Çalışmanın kısa ve uzun vadede sunacağı katkılar sonuçların uygulamaya ne kadar yansıtıldığına bağlı olarak değişecektir.

Başta İŞKUR Çanakkale İl Müdürlüğümüz olmak üzere İşgücü Piyasası Analiz Raporunda emeği geçen herkese teşekkür eder; çalışmanın ilimiz ve ülkemize yararlı olmasını dilerim.

.

Ahmet ÇINAR

Çanakkale Valisi

ÖNSÖZ

Çanakkale bulunduğu coğrafi konumu ve doğal güzellikleri nedeniyle, tarih boyunca farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmış, birçok tarihi olayın gerçekleştiği dünyanın önemli şehirlerindendir. Adıyla anılan boğazın en dar yerinde kurulmuş olan Çanakkale her iki kıtada da toprağı bulunan bir boğaz şehridir.

Geçmişten günümüze önemini hiç kaybetmemiş şehrimiz, tarım alanında Türkiye için önemini korumaktadır. Turizm alanında ise gelişmeye çok müsait olmakla birlikte bu sektör istenilen seviyede gelişememiştir. Şehirlerin gelişmişliğini belirleyen önemli faktörlerden olan sanayileşme ise tarım ve hizmetlere göre geride kalmıştır.

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın arttırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının arttırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilebilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır.

Ulusal politikaların oluşturulmasında ülke genelinde yapılan Türkiye İşgücü Piyasası Analizleri (TİPA) önem kazanırken, yerel politikaların oluşturulmasında yerel İşgücü Piyasası Analizleri (İPA) önemlidir.

Çanakkale ilinde yapılan İşgücü Piyasası Analizi ile elde edilen veriler aktif istihdam politikaları oluşturmak için önemli bilgiler içermektedir. Bu veriler ışığında işsizlik sorununun çözüm için önemli istatistikler oluşturulmuştur. İPA araştırmaları sonuçlarına göre işverenlerimizin eleman ihtiyaçları ve temininde güçlük çektikleri meslekler belirlenerek, bu meslekler için düzenlenen kurslar ile nitelikli eleman yetiştirilmekte ve sektörün talepleri karşılanmaya çalışılmaktadır.

Çanakkale Çalışma ve İş Kurumu İl müdürlüğünün İş ve Meslek Danışmanlarının işverenlerle birebir yaptığı bu çalışma, işgücü piyasasında, yerel düzeyde işgücü piyasalarına katılımı, katılanların niteliklerini, firmaların bugünkü nitelik taleplerini ve eğitim ihtiyaçlarının niteliğini ortaya koymayı amaçlayan bir analiz çerçevesidir.

Çanakkale ilinde yapılan 2013 yılı İşgücü Piyasası Analiz Çalışmasının ilimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Bu çalışmamızın içinde yer alan istatistiklerin ve verilerin işgücü piyasasında rehber ve yol gösterici olacağı inancıyla emeği geçen herkese saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Ali ÇALIŞKAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iv
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PIYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
İŞKUR GÖSTERGELERİ 8
KAYITLI İŞSİZ 8
AÇIK İŞLER 10
İŞE YERLEŞTİRMELER 11
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 12
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 13
İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
AMAÇ VE YÖNTEM 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 17
İŞYERİ VERİLERİ 17
MEVCUT İSTİHDAM 22
AÇIK İŞ VERİLERİ 28
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 51
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 3
SONUÇ 11
KAYNAKÇA 14
EKLER 15
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 15
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 22
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 23
Ek 4- Ek Tablolar 32

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 6
Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*) 9
Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*) 10
Tablo 4:Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2013-2014*) 11
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*) 12
Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayısı (2014*) 13
Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları ve Oranları 17
Tablo 8: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanan İşyeri Dağılımı 20
Tablo 9: Sektörlere Göre Yabancı Ortaklığı Olan İşyeri Sayıları 21
Tablo 10: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı ve Oranları 22
Tablo 11: Sektörlere Göre Toplam Çalışan ve İşveren Sayıları 23
Tablo 12: Çalışanların Cinsiyete Göre Sektörel Dağılımı 25
Tablo 13: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete göre Dağılımı 26
Tablo 14: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler 27
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Dağılımı 28
Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Veren İşyerleri Dağılımı 30
Tablo 17: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranları 32
Tablo 18: Sektörlere Göre İş Arama Kanallarının Dağılımı 33
Tablo 19: Açık İşlerin Sektörlere Göre ve Cinsiyete Göre Dağılımı 34
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları ve Dağılımı 35
Tablo 21: Meslek Gruplarında Açık İşlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 36
Tablo 22: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı 37
Tablo 23: Açık İşlerde Mesleklerin Becerilerine Göre Dağılımı 38
Tablo 24: Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı 39
Tablo 25: Açık İşlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları 42
Tablo 26: Açık İşlerde Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı 43
Tablo 27: Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı 46
Tablo 28: İhracat Yapan Firmalarda Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı 47
Tablo 29: Açık İşlerin Arama Kanalına Göre Dağılımı 48
Tablo 30: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 49
Tablo 31: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumlarına Göre Arama Kanallarının Dağılımı 49
Tablo 33: Açık İşlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 50
Tablo 34: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı – Türkiye İle Karşılaştırılması 51
Tablo 35: TGÇM Eleman Sayısının Yıllara Sektörel Dağılımı 52
Tablo 36: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 53
Tablo 37: Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Dağılımı 54
Tablo 38: Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 56
Tablo 39: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı 56
Tablo 40: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımının 2013 İle Karşılaştırılması 57
Tablo 41: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Dağılımı – Türkiye İle Karşılaştırılması 58

Tablo 42: Meslek Gruplarında TGÇM Karşılama Oranları 59
Tablo 43: TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı 1
Tablo 44: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Dağılımı 1
Tablo 45: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları 3
Tablo 46: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları 5
Tablo 47: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek 6
Tablo 48: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması..... 7
Tablo 49: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı 8
Tablo 50: Yarı Zamanlı Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları 9

GRAFİKLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 7
Şekil 2: İşyeri Özellikleri Oranları 18
Şekil 3: İşyeri Özelliklerinin Türkiye Ortalaması İle Karşılaştırılması 19
Şekil 7: Faaliyet Yıllarına Göre İşyerleri Sayısının Dağılımı 21
Şekil 8: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı Dağılımı 24
Şekil 9: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranları 31
Şekil 10: Açık İşlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı 40
Şekil 11: Açık İşlerin Eğitim Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 41
Şekil 12: Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı 44
Şekil 13: Açık İşlerin Beceriler Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 45
Şekil 14: İş Arama Kanallarının Yıllara Göre Dağılımı 48
Şekil 15: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen İşveren Dağılımı 55
Şekil 16: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Dağılımı 1

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Çanakkale ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi, ilin işgücü piyasasında arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliği giderecek önerileri oluşturmaktır.

Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Çanakkale ili için 13 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında 943 adet işyeri ile İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde işgücü piyasasının arka planını oluşturması açısından Çanakkale ilinin il düzeyinde temel işgücü göstergeleri olan 'işgücüne katılım oranı', 'istihdam oranı' ve 'işsizlik oranı' ile İŞKUR'un teme göstergeleri olan 'kayıtlı işsizler' , 'açık işler' ve 'işe yerleştirme' gibi temel göstergeler ele alınmıştır. Ayrıca ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölümde İşgücü Talep Araştırması sonuçları analiz edilerek Çanakkale ili işgücü talep yapısı ortaya koyulmuştur. İşgücü Talep Araştırmasının amacı, işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri ele almaktır. 2013 yılından farklı olarak bu sene yapılan araştırmada işyerlerinin mevsimlik çalışan durumları, part time çalışan durumları, ihracat yapan firmalar, yabancı ortağı olan firmalar ve istihdam teşvikinden faydalanma durumlarına göre de yapılan analizlere yer verilmiştir.

Bu kapsamda işgücü piyasasını etkileyen faktörlerden biri olan Çanakkale'de istihdam oranlarına bakıldığında, 2008-2010 yılları arasında doğrusal bir artış göstererek 2010 yılında %46,9 oranı ile en yüksek seviyeye çıkmıştır. Çanakkale'nin istihdam oranları tüm Türkiye'de olduğu gibi 2009 krizinin etkilerini göstermeye başlamasıyla 2013 yılında %45 oranına gerilemiştir.

Çanakkale ilindeki işsizlik oranlarının yıllara göre dağılımına bakıldığında 2008-2011 yılları arasında işsizlik oranının Türkiye ortalamasının altında seyrettiği görülmektedir. Çanakkale ilindeki işsizlik oranı yıllara göre azalma eğilimindedir. 2008 yılındaki küresel krizin ilk etkilerini göstermesiyle birlikte gerileme durmuş ve işsizlik oran 0,3 puanlık bir artışla 2009 yılında %7,3'e seviyesine ilerlemiştir. İşsizlik oranındaki bu artışa neden olan küresel krizin etkileri azaltmak adına yürütülen aktif istihdam politikaları etkisini göstermiş ve işsizlik 2010 yılında %7'ye, 2011 yılında ise %4,8'e gerilemiştir.

İŞKUR istatistiklerinden yararlanılarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında açık işlerin, başvuruların, işe yerleştirmelerin, kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlerin

cinsiyet, yaş, eğitim, meslek gibi özelliklerini ve açık işlerin sektörel ve mesleki dağılımları gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir.

Çanakkale'de 2014 yılı itibariyle kayıtlı işsizlere bakıldığında 2008 yılında 6 bin 132 olan kayıtlı işsiz sayısı 2014 yılında yaklaşık %150 oranında bir artış yaşanarak 15 bin 63'e çıkmıştır. Kayıtlı işsiz oranındaki bu artış nedeni olarak 2008 yılında etkisi başlayan ve 2009 yılın etkisini artıran küresel ekonomik kriz gösterebilir. Bunun yanı sıra İŞKUR'daki istatistikler sadece kayıtlı kesim üzerinden yapıldığından küresel ekonomik krizin etkisi dışında İŞKUR'a kayıt olan kesimin sayısal artışından kaynaklandığı düşünülebilir.

Açık işlerin yıllar itibariye sayısal artışına bakacak olursak, İŞKUR son yıllardaki değişime ve gelişime ayak uydurması, işverenlere daha iyi hizmet sunma çalışmaları, işyeri ziyaretleriyle işverenlere daha fazla hizmet götürmesi ve özel sektörde eleman ihtiyacını karşılama çabası ile bu artışta önemli etken olmuştur.

Çanakkale'de 2014 yılında 390 farklı meslekte 5 bin 782 açık iş alınmış olup en fazla açık Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. Beden işçisi (Genel) mesleğin Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanı mesleği izlemektedir.

Açık işlerdeki artış oranı işe yerleştirmede de etkisini göstermiş ve işe yerleştirme göstergelerinde de görünür bir artış olmuştur. Bu artışın daha çok özel sektörde olması İŞKUR'un özel sektör işverenlerinin işgücü ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla başlattığı yeni hizmetlerinin bir sonucudur.

Mesleklere göre işe yerleştirmelere bakıldığından Çanakkale'de 208 farklı meslekte Ocak-Ağustos ayları arasında 2 bin 454 işe yerleştirme gerçekleşirken, 2013 yılında 209 farklı meslekte 4 bin 121 işe yerleştirme gerçekleşmiştir.

2014 yılında Çanakkale'de İŞKUR tarafından 6 program türünde toplam 217 kurs düzenlenmiştir. Bu programlara toplamda bin 98 kursiyer katılmıştır. En fazla açılan ilk iki kurs sırası ile İşbaşı Eğitim Programı(İEP) ve Umem Projesi kapsamındaki kurslardır. İŞKUR tarafından açılan kurslar öncelikle Çanakkale'deki işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik açılmaktadır.

2014 yılının ilk 8 ayık kısmında işsizlik ödeneğine Çanakkale'de bin 449 kişi başvuru yapmıştır. Başvuru yapan adaylardan 244'ü Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 51'i Temizlik görevlisi mesleğinde ve 43'ü Büro Memuru (Genel) mesleğindendir. Sıralamanın bu şekilde olması işe yerleştirme ve açık işlerde de aynı mesleklerde yoğunluk kazanmasından kaynaklanmaktadır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Bu kapsamda Çanakkale ilinde 943 adet işyeri ile görüşülmüştür.

Araştırma kapsamında 943 işyerine ilişkin bilgi toplanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri'nde bulunmaktadır.

Çanakkale'deki mesleklere bakacak olursak genel itibariyle en fazla çalışılan meslek 'Seramik İmal İşçisi' olarak karşımıza çıkmaktadır. Daha sonra sırasıyla 'Temizlik İmal İşçisi', 'Temizlik Görevlisi', 'Şoför-Tük Taşıma', Satış Danışmanı olarak görülmüştür.

Sektörlere göre açık işveren işyerlerinin dağılımına bakıldığında Çanakkale ilinde bulunan 943 işyerinin %22,1'inn eleman ihtiyacı duyduğu bilgisine ulaşılmıştır. Yani Çanakkale ilinde her 100 işyerinden 22'sinde açık iş olduğu görülmektedir. Türkiye'de ise her 100 işyerinden 29'unda açık iş bulunmaktadır.

Çanakkale'deki 943 işyerinden %43'ü (405) eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir. Yani Çanakkale'deki her 100 işyerinden 43'ü eleman teminin zorluk çekmektedir. Çanakkale'de elaman temininde en fazla güçlük Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Sektöründe yaşanmaktadır. Bu sektörde her 100 işverenden 27,2'si eleman temin ederken güçlük çektiğini bildirmiştir.

GİRİŞ

Çanakkale ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi, ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Sektörlerin ihtiyaç duyduğu mesleklerin tespit edilerek bu mesleklerde mesleki eğitimler düzenlenmesi, sektörlerin gelişim eğilimlerine katkı sağlayacaktır. Ayrıca daralan sektörlerde arz fazlası oluşabilecek mesleklerin önceden tespit edilmesi ile eğitim sisteminin buna göre yapılandırılması sayesinde arz fazlası oluşturabilecek işgücü başka sektörlere yönlendirilip işsizliğin azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Çanakkale'de istihdamın artırılması ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik, il düzeyinde işgücü yapısının tespiti ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik ihtiyaçların belirlenmesi amacıyla Çanakkale için bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir. Bu raporda il düzeyinde işgücü arzı ve talebine ilişkin temel veriler sunulacaktır. Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi'nin amacı tüm ilçe ve köylerini de kapsayacak biçimde Çanakkale ilinde işsizliğin azaltılması ve sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin işgücü talebini değişik boyutlarıyla tespit etmek ve işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemeye katkıda bulunmaktır. Böyle bir talep Araştırması ile desteklenen Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi'nin özellikle işgücünün talep açısından ve gelecek kısa dönemde eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilmesi, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi gibi hedefleri vardır. Bir bütün olarak bu rapor, işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi

işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Kamu İstihdam Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi kapsamında Çanakkale ili için 13 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PIYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasasını etkileyen en önemli faktörlerin başında ekonomik ve demografik faktörler gelmektedir. Ekonomik gelişmeler, yatırımlar, nüfus ve nüfus artış hızı istihdamı ve dolayısıyla işsizliği doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle birinci bölümde işgücü piyasasının arka planını oluşturması açısından Çanakkale ilinin il düzeyinde temel işgücü göstergeleri olan 'işgücüne katılım oranı', 'istihdam oranı' ve 'işsizlik oranı' ile İŞKUR'un teme göstergeleri olan 'kayıtlı işsizler' , 'açık işler' ve 'işe yerleştirme' gibi temel göstergeler ele alınacaktır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	49,4	45,9	7,0
2009	50,1	46,5	7,3
2010	50,5	46,9	7,0
2011	48,5	46,2	4,8
2012	48,8	46,3	5,0
2013	47,9	45,0	6,1

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirebilmek için en kapsamlı veriler TÜİK'in Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçlarından elde edilmektedir. Türkiye geneli İşgücü Piyasasını değerlendirebilmek için pek çok ölçüt bulunmaktadır. İşgücüne katılıma oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı işgücü piyasası değerlendirmelerinde bize yardımcı olan göstergelerden bazılarıdır. 2008-2013 dönemi baz alınarak hazırlanan yukarıdaki tablo temel işgücü göstergelerini içermektedir

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

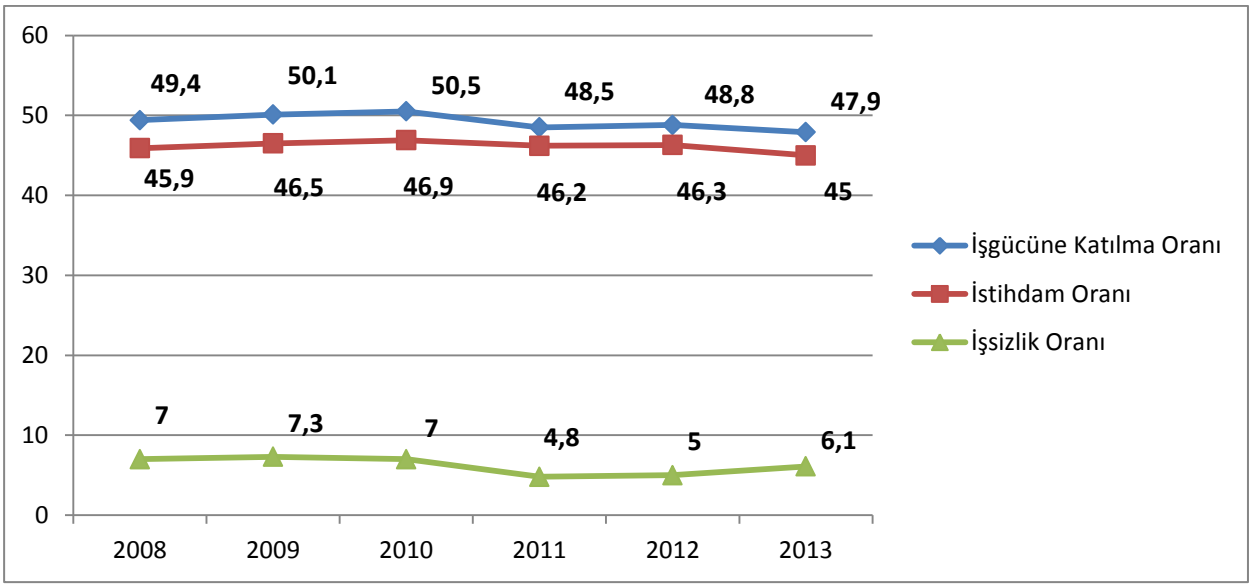

Kaynak: TÜİK

İl düzeyinde temel işgücü göstergelerinden 'İşgücüne Katılım Oranı', işgücünün, kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfusa oranıdır. Çanakkale'de işgücüne katılım oranı; yıllara göre bakıldığında 2008 yılından 2010 yılına pozitif yönde bir artış göstermiş ancak 2011 yılında %48,5 ile 2 puan gerilemiştir. 2011 yılından itibaren ise 0.5 puanlık azalış ile 2013 yılında %47,9 oranına gerilemiştir.

Çanakkale'de istihdam oranlarına bakıldığında, 2008-2010 yılları arasında doğrusal bir artış göstererek 2010 yılında %46,9 oranı ile en yüksek seviyeye çıkmıştır. Çanakkale'nin istihdam oranları tüm Türkiye'de olduğu gibi 2009 krizinin etkilerini göstermeye başlamasıyla 2013 yılında %45 oranına gerilemiştir.

Çanakkale ilindeki işsizlik oranlarının yıllara göre dağılımına bakıldığında 2008-2011 yılları arasında işsizlik oranının Türkiye ortalamasının altında seyrettiği görülmektedir. Çanakkale ilindeki işsizlik oranı yıllara göre azalma eğilimindedir. 2008 yılındaki küresel krizin ilk etkilerini göstermesiyle birlikte gerileme durmuş ve işsizlik oran 0,3 puanlık bir artışla 2009 yılında %7,3'e seviyesine ilerlemiştir. İşsizlik oranındaki bu artışa neden olan küresel krizin etkileri azaltmak adına yürütülen aktif istihdam politikaları etkisini göstermiş ve işsizlik 2010 yılında %7'ye, 2011 yılında ise %4,8'e gerilemiştir

İŞKUR GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanılarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim üzerinden yapılmasına rağmen bu veri seti il bazında açık işlerin, başvuruların, işe yerleştirmelerin, kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlerin cinsiyet, yaş, eğitim, meslek gibi özelliklerini ve açık işlerin sektörel ve mesleki dağılımları gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir

KAYITLI İŞSİZ

Çanakkale'de 2014 yılı itibariyle kayıtlı işsizlere bakıldığında 2008 yılında 6 bin 132 olan kayıtlı işsiz sayısı 2014 yılında yaklaşık %150 oranında bir artış yaşanarak 15 bin 63'e çıkmıştır. Kayıtlı işsiz oranındaki bu artışın nedeni olarak 2008 yılında etkisi başlayan ve 2009 yılında etkisini artıran küresel ekonomik kriz gösterebilir. Bunun yanı sıra İŞKUR'daki istatistikler sadece kayıtlı kesim üzerinden yapıldığından küresel ekonomik krizin etkisi dışında İŞKUR'a kayıt olan kesimin sayısal artışından kaynaklandığı düşünülebilir. 2010 yılında işsizliği azaltmak için uygulanan devlet politikalarının da etkisiyle düşen işsizlik oranı Çanakkale'deki kayıtlı işsizlikte de etkisini göstermiş %12,7 oranında bir artış yaşanarak kayıtlı işsiz sayısı 6 bin 914'e çıkmıştır. İŞKUR son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdeki sayısal artış olarak gösterebilir. Bu sayısal artış ile birlikte 2008 ve 2014 yıllarının kayıtlı işsiz oranındaki artış görülmektedir. 2014 yılında 15 bin 63 kişi ile son 6 yıldaki kayıtlı işsiz seviyesi en yüksek düzeyde görülmektedir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
Beden İşçisi (Genel)	2389	Beden İşçisi (Genel)	2464
Büro Memuru (Genel)	817	Büro Memuru (Genel)	739
Temizlik Görevlisi	766	Temizlik Görevlisi	731
Satış Danışmanı	408	Satış Danışmanı	399
Manevracı-Harmancı	378	Manevracı-Harmancı	300
Şoför(Yük Taşıma)	311	Şoför(Yük Taşıma)	295
Sekreter	276	Sekreter	259
Ön Muhasebeci	263	Ön Muhasebeci	257
Garson (Servis Elemanı)	227	Garson (Servis Elemanı)	246
Şoför (Yolcu Taşıma)	186	Şoför (Yolcu Taşıma)	244
Toplam	**6021**	**Toplam**	**5934**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

Mesleklere göre kayıtlı işsizlere bakıldığında 2014 yılında 1096 farklı meslekte toplamda 15 bin 63 kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

En fazla kayıtlı işsizin bulunduğu ilk on mesleğe bakıldığında ilk on meslek Çanakkale'de hem 2013 yıllında hem de 2014 yılında aynı olduğu görülmektedir. Çanakkale'de başvurularda kayıtlı işsizlerde de ilk üç sırayı Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel) ve Temizlik Görevlisi meslekleri almaktadır.

Beden İşçisi (Genel) mesleğindeki kayıtlı işsizler Çanakkale'de %16,4 ile ilk sırada yer alırken Çanakkale'de Beden İşçisi (Genel) mesleğini sırasıyla %4,9 oranı ile Büro Memuru (Genel), %4,8 oranı ile Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Kayıtlı işsizlerin dağılımında Çanakkale'de nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki kişiler dikkati çekmektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işlerin yıllar itibariyle sayısal artışına bakacak olursak, İŞKUR'un son yıllardaki değişime ve gelişime ayak uydurması, işverenlere daha iyi hizmet sunma çalışmaları, işyeri ziyaretleriyle işverenlere daha fazla hizmet götürmesi ve özel sektörde eleman ihtiyacını karşılama çabası ile bu artışta önemli etken olmuştur. İŞKUR tarafından etkin şekilde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırmalarının sonucunda bu artışın devam edeceği görülmektedir.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014*)

2013		2014*	
Meslek	**Açık İş**	**Meslek**	**Açık İş**
Beden İşçisi (Genel)	885	Beden İşçisi (Genel)	857
Temizlik Görevlisi	504	Garson (Servis Elemanı)	356
Konfeksiyon İşçisi	499	Satış Danışmanı	340
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	428	Temizlik Görevlisi	254
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	375	Konfeksiyon İşçisi	220
Makineci (Dikiş)	341	Makineci (Dikiş)	190
Seramik İşçisi	298	Şoför-Yük Taşıma	135
Güvenlik Görevlisi	229	Seramik İmal İşçisi	127
Garson (Servis Elemanı)	221	Mobilya İmalatçısı	116
Mobilya Döşeme İşçisi	200	Kasiyer	107
Toplam	**3980**	**Toplam**	**2702**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

Çanakkale'de 2014 yılında 390 farklı meslekte 5 bin 782 açık iş alınmış olup en fazla açığın Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. Beden işçisi (Genel) mesleğini Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanı mesleği izlemektedir. Açık işlerin dağılımına bakıldığında meslek grubu olarak nitelik gerektirmeyen işler, sektör olarak ise hizmet sektöründeki mesleklerin ağırlıkları dikkat çekmektedir. 2013 yılında 4. Sırada bulunan Veri Giriş Kontrol İşletmeni mesleği 2014 yılında ilk on meslek arasına girememiştir.

İŞE YERLEŞTİRMELER

İŞKUR'un işgücü talebini kuruma çekme çalışmaları sonucu kurumun açık işlerinde görünür artış olduğu daha önceki grafiklerde görülmektedir. Açık işlerdeki artış oranı işe yerleştirmede de etkisini göstermiş ve işe yerleştirme göstergelerinde de görünür bir artış olmuştur. Bu artışın daha çok özel sektörde olması İŞKUR'un özel sektör işverenlerinin işgücü ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla başlattığı yeni hizmetlerinin bir sonucudur.

Tablo 4:Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2013-2014*)

2013		2014*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**	**Meslek**	**İşe Yerleştirme**
Beden İşçisi (Genel)	524	Beden İşçisi (Genel)	552
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	332	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	372
Temizlik Görevlisi	329	Temizlik Görevlisi	309
Konfeksiyon İşçisi	258	Konfeksiyon İşçisi	154
Güvenlik Görevlisi	222	Güvenlik Görevlisi	86
Seramik İşçisi	219	Diğer Teknisyen Ve Teknikerler	52
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	171	Garson (Servis Elemanı)	51
Şoför-Yük Taşıma	130	Satış Danışmanı	48
Makineci (Dikiş)	108	Şoför-Yük Taşıma	42
Metal Mamuller Montaj İşçisi	106	Mobilya İmalatçısı)	37
Toplam	**4121**	**Toplam**	**2454**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

Mesleklere göre işe yerleştirmelere bakıldığından Çanakkale'de 208 farklı meslekte Ocak-Ağustos ayları arasında 2 bin 454 işe yerleştirme gerçekleşirken, 2013 yılında 209 farklı meslekte 4 bin 121 işe yerleştirme gerçekleşmiştir.

2013 yılında işe yerleştirilenlerin en fazla işe yerleştirilen ilk 10 mesleğe göre dağılımına baktığımızda; en fazla işe yerleştirme 524 ile Beden İşçisi (Genel) mesleğinde gerçekleşmiştir. Beden İşçisi mesleğinde işe yerleştirilenlerin toplam işe yerleştirme içerisindeki oranı % 12,2'dir. Daha sonra sırasıyla %8 oranı ile Çelik Konstrüksiyon İşçisi ve %6

oranı ile Temizlik Görevlisi gelmektedir. 2014 yılında ise bu sıralamanın ikinci sırası değişmiş ve Çelik Konstrüksiyon İşçisi yerine Veri Giriş Kontrol İşletmeni birinci sırada gelmiştir. 2014 yılının ilk 8 aylık döneminde toplam işe yerleştirme içerisinde %22 oran ile Beden İşçisi (Genel), ikinci sırada %15 oran ile Veri Giriş Kontrol İşletmeni ve üçüncü sırada %12 oranı ile Temizlik Görevlisi gelmektedir.

Çanakkale'de İŞKUR tarafından işe yerleştirmelere bakıldığında mesleklerin çoğunluğu nitelik gerektirmeyen meslekler olarak görülmektedir. 2013 ve 2014 yılları arasında ki bu meslek farklılıklarına bir örnek olarak Çanakkale'nin Biga ilçesindeki Mobilyacılık sektörünün gelişmiş olması ve çelik konstrüksiyon sektöründe eleman ihtiyacının kalmamış olması gösterilebilir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

2014 yılında Çanakkale'de İŞKUR tarafından 6 program türünde toplam 217 kurs düzenlenmiştir. Bu programlara toplamda 1098 kursiyer katılmıştır. En fazla açılan iki kurs sırası ile İşbaşı Eğitim Programı(İEP) ve Umem Projesi kapsamındaki kurslardır. İŞKUR tarafından açılan kurslar öncelikle Çanakkale'deki işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik açılmaktadır. Bu kapsamda İŞKUR tarafından açılan kurslar bölgelere göre farklılık göstermektedir.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014*)

KURS TÜRÜ	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İş.Yet.Kurs/Typ	15	90	190	280
İş.Yet.Kurs/İstihdam Garantili	2	9	29	38
İşbaşı Eğitim Programı (İep)	157	84	100	184
Umem Projesi/İep	19	38	25	63
Umem Projesi/Mek	13	61	185	246
Girişimcilik	11	139	148	287
Toplam	**217**	**421**	**677**	**1098**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

İşbaşı Eğitim Programı(İEP) türünden sonra en fazla kurs sırasıyla 19 kurs ile Umem Projesi(İEP), 15 kurs ile İşgücü Yetiştirme Kursları/TYP ve 13 kurs ile Umem Projesi(İEP)

programında düzenlenmiştir. Girişimcilik ve İşgücü Yetiştirme Kurslarına yönelik düzenlenen programlar son sıralarda yer almaktadır.

Katılımcı sayılarına bakıldığında Girişimcilik (287 kişi) program türünden sonra en fazla katılım sırasıyla, İşgücü Yetiştirme Kursları/TYP (280 kişi), ve Umem Projesi/İEP (246 kişi) programında olmuştur.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

İşsizlik ödeneği; bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybedenlere, uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayarak kendilerinin ve aile fertlerinin zor duruma düşmelerini önleyen, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren, Devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur.

Çanakkale ilinde bu sigorta kolundan faydalananların mesleklerine göre dağılımı aşağıdaki tablodaki gibidir.

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayısı (2014*)

2014*	
Meslek	**İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler**
Beden İşçisi (Genel)	244
Temizlik Görevlisi	51
Büro Memuru (Genel)	43
Şoför-Yük Taşıma	40
Beden İşçisi (Temizlik)	37
Muhasebeci	36
Satış Danışmanı	34
Şoför (Yolcu Taşıma)	29
Deri İşçisi	29
Manevracı-Harmancı (Maden)	27
Toplam	**1449**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos 2014

2014 yılının ilk 8 aylık kısmında işsizlik ödeneğine Çanakkale'de 1449 kişi başvuru yapmıştır. Başvuru yapan adaylardan 244'ü Beden İşçisi (Genel), 51'i Temizlik görevlisi ve 43'ü Büro Memuru (Genel) mesleğindendir. Sıralamanın bu şekilde olması işe yerleştirme ve açık işlerde de aynı mesleklerin yoğunluk kazanmasından kaynaklanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın

önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İl genelinde ve Türkiye'de Araştırma kapsamına giren işyerlerinin sektörel görünümü ve bu işyerlerinde çalışanların mesleklere ve cinsiyetlere göre dağılımını gösteren bir bölüm oluşturulacaktır.

İŞYERİ VERİLERİ

Çanakkale'de araştırma kapsamına giren 943 işyeri ziyaret edilerek işyeri bilgi formu uygulanmıştır. Çanakkale'de işyeri sayılarının sektörlere göre dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Araştırma kapsamında 943 işyerine ilişkin bilgi toplanmıştır. En fazla işyeri sırasıyla İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret, İmalat, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri'nde bulunmaktadır.

'Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı', 'Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri', 'Bilgi ve iletişim', 'Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, gayrimenkul faaliyetleri' sektörleri sayı itibariyle Çanakkale'de oldukça az görülmektedir.

Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları ve Oranları

SEKTÖRLERE GÖRE İŞYERİ SAYILARI	Genel Toplam	Genel Oran
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	17	1,8%
İmalat	146	15,5%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	1	0,1%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	2	0,2%
İnşaat	219	23,2%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	217	23,0%
Ulaştırma Ve Depolama	66	7,0%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	85	9,0%
Bilgi Ve İletişim	3	0,3%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	21	2,2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	4	0,4%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	43	4,6%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	26	2,8%
Eğitim	44	4,7%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	19	2,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	3	0,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	27	2,9%
Genel Toplam	**943**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Çanakkale'de soru formunu doldurduğumuz 943 işyeri arasında oran olarak baktığımız zaman İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri oranı %38,2 olarak ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak İŞKUR'dan eleman talebi olan işyeri oranının %33,6 olması demek, İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin büyük bir çoğunluğunun aynı zamanda İŞKUR'dan eleman talebinde bulunduğunu göstermektedir.

Şekil 2: İşyeri Özellikleri Oranları

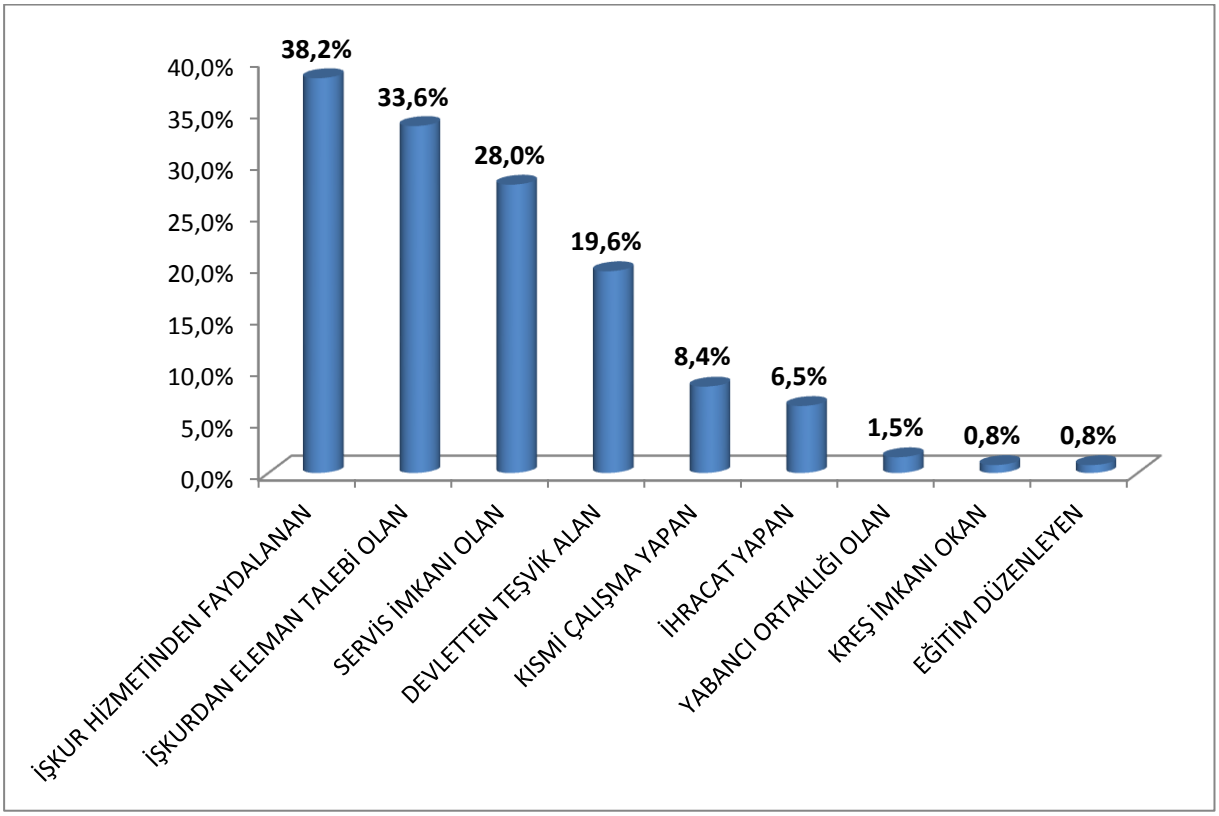

Kaynak: İPA 2014

Servis imkânı olan işyeri oranı ise Çanakkale'nin yüz ölçümü dikkate alındığında azımsanmayacak bir miktarda, %28 olarak belirlenmiştir.

Devletten herhangi bir teşvik alan işyerleri derken aslında söylenmek istenen sadece İŞKUR'un uygulamış olduğu istihdam teşvikleri değil, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) gibi diğer devlet kurumlarının teşvik ya da politikalarından yararlanmış olmayı kastetmektedir. Bu işyerlerinin Çanakkale ilindeki işyerleri içindeki oranı ise %19,6 olarak belirlenmiştir.

Üzücü olan bir gerçekse işyerlerinde eğitim olgusunun çok ciddiye alınmamasıdır. Çanakkale'de ortaya çıkan rakam %0.8 olarak tespit edilmiş ve bu soru sorulurken verilmesi zorunlu İş Güvenliği Eğitimi düşünülerek cevap veren işyerleri de olmuştur. Çalışanlara zorunlu olmadıkça eğitim verilmesi 'bazı firmalar dışında' oldukça güçtür.

Şekil 3: İşyeri Özelliklerinin Türkiye Ortalaması İle Karşılaştırılması

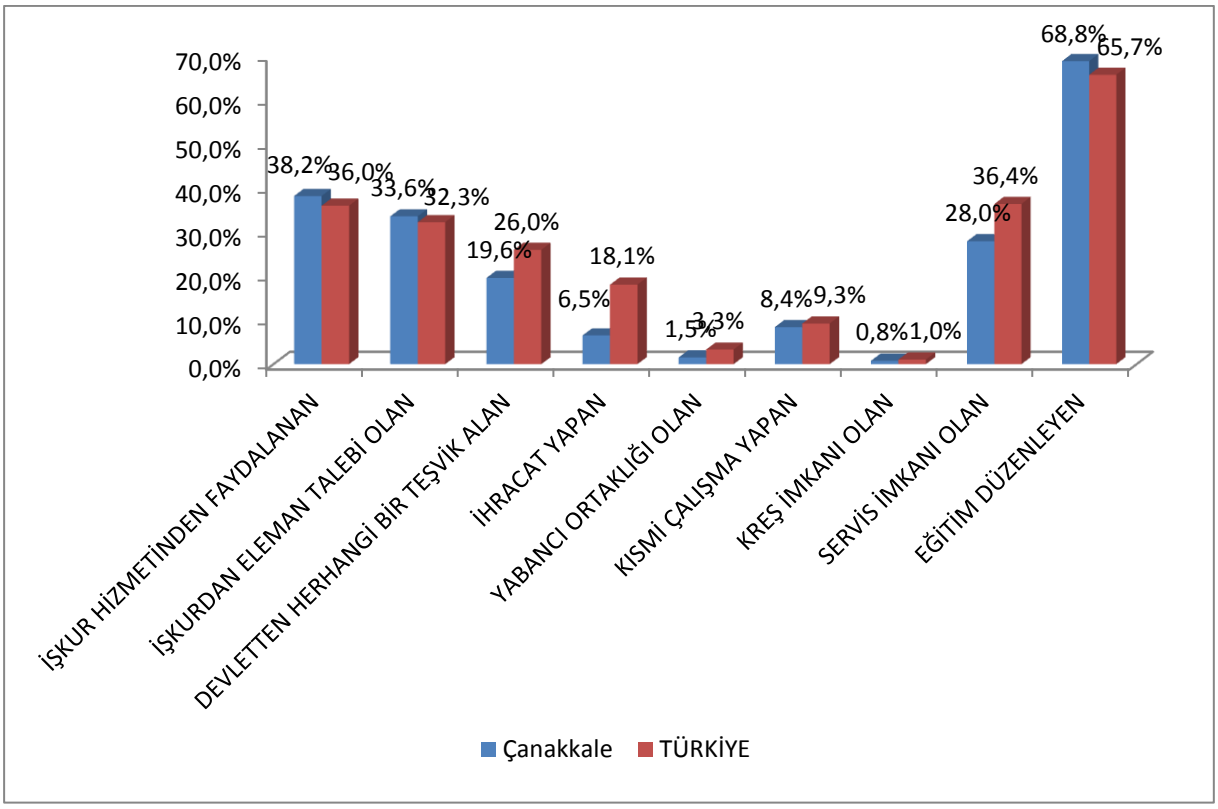

Kaynak: İPA 2014

Türkiye ile karşılaştırma yapıldığında çoğu oranın ufak farklarla Türkiye ortalamasına paralel seyrettiği görülmektedir. Ancak ilk dikkati çekenler devlet teşviği ve ihracat oranlarında görülmektedir. Türkiye ortalaması Çanakkale'den ortalama 7 puan yüksektir. Bir diğer farklılık ise servis imkanında görülmektedir. Türkiye ortalaması 8 puanla Çanakkale'den yukarıdadır.

Tablo 8: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanan İşyeri Dağılımı

SEKTÖR	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı	Genel Toplam	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	7	17	43,5%
İmalat	77	146	52,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	1	100,0 %
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	2	50,0%
İnşaat	52	219	23,7%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	101	217	46,7%
Ulaştırma ve depolama	15	66	23,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	44	85	51,2%
Bilgi ve iletişim	-	3	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	21	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	4	25,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15	43	34,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11	26	44,0%
Eğitim	18	44	41,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12	19	61,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	3	66,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	27	11,5%
GENEL TOPLAM	**361**	**943**	**38,2%**

Kaynak: İPA 2014

Sektörler itibariyle İŞKUR'dan faydalanma oranlarına baktığımızda en yüksek oran 'Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı' sektörüne aittir ama sadece orana bakmamız istatistik bilimi gereği eksik kalmaktadır. Bunun sebebi sektör içinde kayıtlı sadece bir firma varken aynı zamanda faydalanan sayısının da bir olmasıdır. Dolayısıyla burada sayılara bakmak faydalı olacaktır. En yüksek sayı 'Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı', 'İmalat', 'İnşaat' sektörlerinde görülmüştür.

Tablo 9: Sektörlere Göre Yabancı Ortaklığı Olan İşyeri Sayıları

ÇANAKKALE	Yabancı Ortaklığı Olan İşveren Sayısı	Yabancı Ortaklığı Olan Toplam Çalışan Sayısı	Ortalama Çalışan Sayısı	Toplam İşyeri Sayısı
ÇANAKKALE	14	1.214	84	943
Türkiye Geneli Toplam	**6.677**	**832.981**	**125**	**200.911**

Kaynak: İPA 2014

Çanakkale'de ulaşılan 943 işyeri arasından 14 tanesi yabancı ortaklığa sahip olup, ortalamaya vurduğumuzda bu firmaların her birinde 84 çalışanın olduğunu görmekteyiz. Bu ortalama Türkiye genelinde 125 çalışandır.

Çanakkale de yabancı ortaklığa sahip işyeri sayısını toplam işyerine oranlandığımızda %2 iken, Türkiye genelinde bu oran %3 olarak bulunmaktadır.

Şekil 4: Faaliyet Yıllarına Göre İşyerleri Sayısının Dağılımı

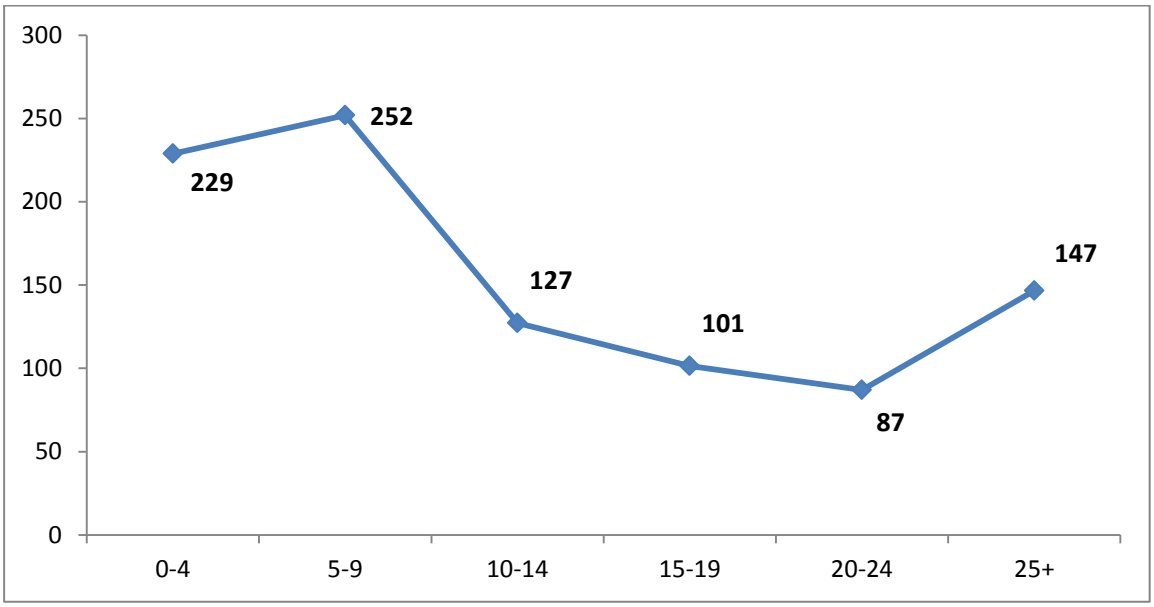

Kaynak: İPA 2014

Bu tablomuzun bize söylemek istediği, Çanakkale'de işyeri bilgi formunu uyguladığımız 943 işyerinden 25 yılını aşmış işyerlerinin toplam sayısının 147, 20-24 yıllık işyerlerinin sayısının 87, 15-19 yıllık işyerlerinin 101, 10-14 yıllık işyerlerinin sayısının 127, 5-9 yıllık arasındaki işyerlerinin sayısının 252 ve 0-4 yıllık işyerlerinin sayısının 229 olduğudur.

Buradan da görüleceği üzere 2005-2009 yılları arasında kurulan işyeri sayısı, son 25 yılda Çanakkale tarihinde tavan yapmışken, son 5 yıl içerisinde açılan işyeri sayıları niceliksel olarak azalmıştır. Çanakkale'de yaşı 20'nin üzerinde hâlihazırda 234 firma bulunmaktadır.

MEVCUT İSTİHDAM

Bir ilin istihdamına göre yapılan raporda mevcut istihdam, raporun en önemli noktalarından birini oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu bölüm, il içerisindeki çalışanların ayrıntılı bir fotoğrafı gibi görülebilir.

Mevcut çalışanların sektörlere göre sayısı ve ortalaması, sektörlerdeki işveren sayıları, çalışanların sektörlerde cinsiyete göre-meslek gruplarına göre dağılımı, halihazırda en çok çalışana sahip mesleklere ait bilgiler verilecektir.

Tablo 10: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı ve Oranları

SEKTÖRLER	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı Oranları
Madencilik ve taş ocakçılığı	660	2,3%
İmalat	12.124	42,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	55	0,2%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	21	0,1%
İnşaat	3.135	11,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4.717	16,7%
Ulaştırma ve depolama	1.885	6,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.659	5,9%
Bilgi ve iletişim	23	0,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	289	1,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	92	0,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	640	2,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.150	4,1%
Eğitim	902	3,2%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	654	2,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	113	0,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	197	0,7%
Genel Toplam	**28.316**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Sektörlerin dağılımını inceledikten sonra bu sektörlerde çalışanlara bakacak olursak 943 işyerinde toplam 28.316 kişi çalışmaktadır. Toplam çalışanların arasında en fazla payı alan sektörler sırasıyla %42,8 oranla 'İmalat', %16,7 oranla 'Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı', %11,1 oranla 'İnşaat', %6,7 oranla 'Ulaştırma ve depolama', %5,9 oranla 'Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri' yer almaktadır.

Geçen seneye göre incelediğimiz işyeri sayısı toplamda 874'den 943'e yükselmiş, buna paralel olarak çalışan sayısı da istatistiklerimizde 2806 daha fazla kişinin istihdam edildiğini göstermektedir. Bu farkın tam 2048 kişisi İmalat sektöründe görülmüştür. Tablodan da anlaşılacağı gibi Çanakkale de çalışanların çok büyük bir çoğunluğunun imalat sektöründe çalıştığı görülmektedir.

En az istatistikleri, yani Çanakkale'de çalışanların en az olduğu sektörleri belirtmek gerekirse sırasıyla; %0,1 ile 'Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri', yine %0,1 ile 'Bilgi iletişim', %0,2 ile 'Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı', %0.3 ile 'Gayrimenkul faaliyetleri, %0,4 ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor', %0,7 ile 'Diğer hizmet faaliyetleri' sayılabilir.

Tablo 11: Sektörlere Göre Toplam Çalışan ve İşveren Sayıları

SEKTÖRLER	Toplam Çalışan Sayısı	İşveren Sayısı
Madencilik ve taş ocakçılığı	660	17
İmalat	12.124	146
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	55	1
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	21	2
İnşaat	3.135	219
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	4.717	217
Ulaştırma ve depolama	1.885	66
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.659	85
Bilgi ve iletişim	23	3
Finans ve sigorta faaliyetleri	289	21
Gayrimenkul faaliyetleri	92	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	640	43
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.150	26
Eğitim	902	44
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	654	19
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	113	3
Diğer hizmet faaliyetleri	197	27
Genel Toplam	**28.316**	**943**

Kaynak: İPA 2014

Sektörlere göre toplam çalışan sayısını incelediğimiz zaman en fazla çalışan sayısının 12.124 kişi ile imalat sektöründe olduğunu görmekteyiz. Bu sektörü sırasıyla 4.717 kişi ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve 3.135 kişi ile İnşaat sektörü izlemektedir.

En fazla işveren sayısı ise çalışan sayısı ile aynı orantıda değildir. İşveren sayısının en fazla olduğu sektör 219 işveren ile inşaat sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektörü sırasıyla 217 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve 146 işveren ile imalat sektörü gelmektedir.

Şekil 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı Dağılımı

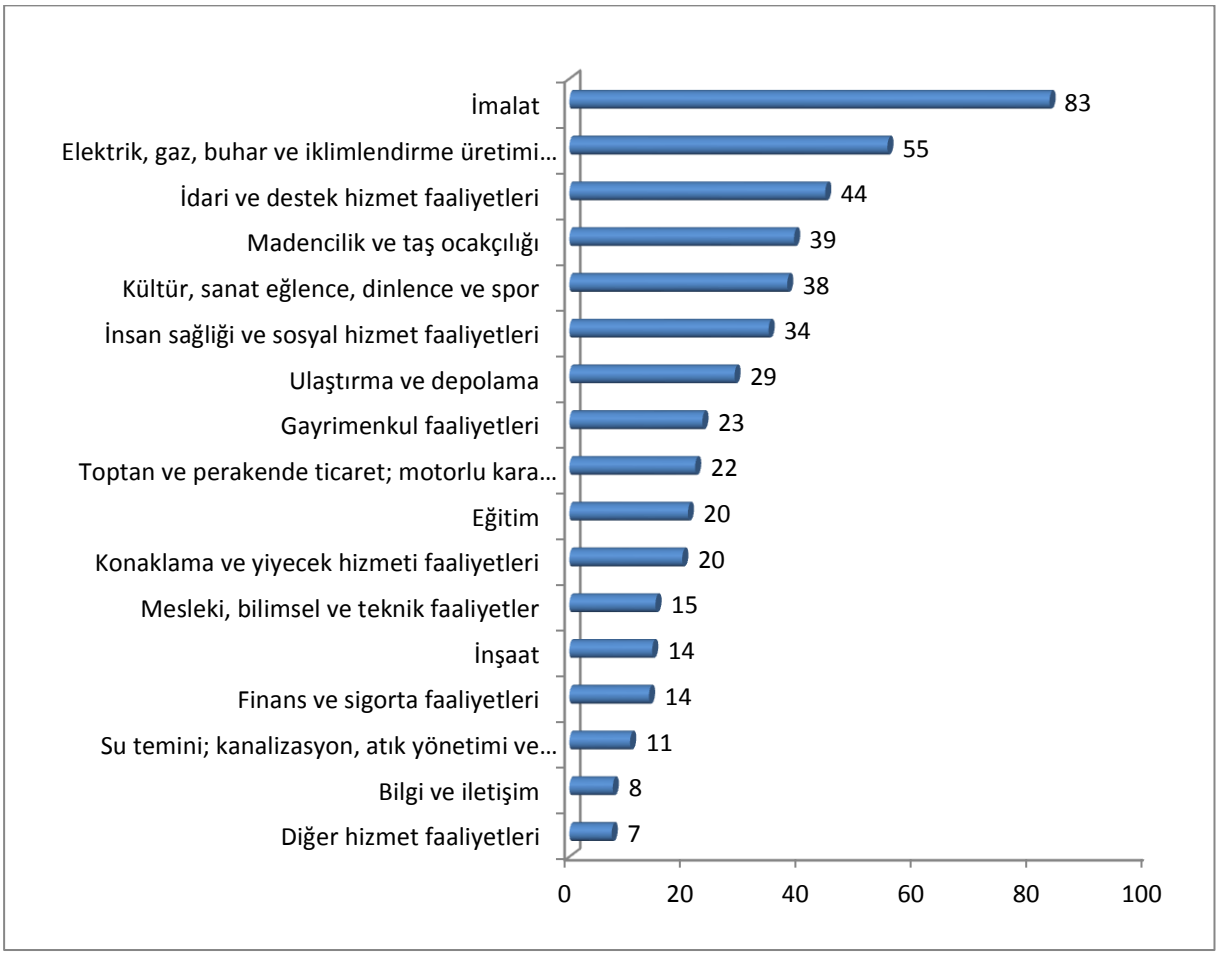

Kaynak: İPA 2014

Bu grafik ortaya konulurken, sektörlerdeki toplam çalışan sayıları, o sektörlere ait işyeri sayılarına bölünmüştür. Ortaya çıkan sonuç bize o sektördeki herhangi bir işyerinde ortalama kaç kişinin çalıştığını söylemektedir. Bir önceki tablomuzdan da hatırlayacağımız üzere başı yine 'İmalat' sektörü çekmektedir. Bunu, ortalama 55 çalışanla 'Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı', ortalama 44 çalışanla da 'İdari ve destek hizmet faaliyetleri' takip etmektedir

Tablo 12: Çalışanların Cinsiyete Göre Sektörel Dağılımı

SEKTÖRLER	Erkek	Kadın	Toplam
İmalat	45,0%	35,7%	42,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	14,8%	22,8%	16,7%
İnşaat	12,8%	5,3%	11,1%
Ulaştırma ve depolama	8,2%	1,8%	6,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	4,9%	9,0%	5,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3,7%	5,4%	4,1%
Eğitim	1,9%	7,5%	3,2%
Madencilik ve taş ocakçılığı	2,9%	0,6%	2,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,9%	6,8%	2,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,5%	1,5%	2,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,7%	2,2%	1,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,6%	1,0%	0,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,5%	0,0%	0,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,4%	0,1%	0,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,2%	0,1%	0,2%
Bilgi ve iletişim	0,1%	0,1%	0,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,1%	0,0%	0,1%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

İmalat sektörünün çalışanlar arasında oldukça fazla paya sahip olması, hem erkeklerde hem kadınlarda en fazla çalışılan sektör konumunda kalmasını sağlamıştır. Erkeklerde %45, kadınlarda %35,7 oranında istihdam sağlanmıştır.

Yine hem erkeklerde hem kadınlarda en fazla çalışılan 2. Sektör Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı'dır. Burada da oranlar erkeklerde %14,8, bayanlarda %22,8 olarak ölçülmüştür.

Erkeklerde takip eden 3. en çok çalışılan sektör 'inşaat' sektörüdür. Ancak bu kez bayanlarda farklılık arz ederek 3. en çok çalışılan sektör %9 oranla 'Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri' olmuştur.

Tablo 13: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete göre Dağılımı

MESLEK GRUPLARI	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4,9%	12,3%	6,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	10,3%	15,4%	11,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	10,6%	22,3%	13,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,5%	0,1%	0,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	5,9%	13,2%	7,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	21,7%	16,3%	20,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	13,8%	4,5%	11,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	30,0%	13,8%	26,2%
Yöneticiler	2,3%	2,0%	2,3%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Meslek grubu itibariyle baktığımızda erkeklerde en çok çalışılan meslek grubu %30 ile 'Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar' mesleğinde, daha sonra ise %21,7 ile ' Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar' gelmektedir.

Bayanlarda ise en fazla çalışılan meslek gruplarında ilk sırada %22,3 ile 'Nitelik gerektirmeyen meslekler' gelmektedir. Bu da şunun göstergesidir ki çalışan bayan işgücünde eğitim önemli bir rol oynamamaktadır. İstenen bu olmasa da var olan durum bu şekildedir.

Hem bayanlarda hem erkeklerde en az çalışılan meslek grubu olarak 'Nitelikli tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları' ortaya çıkmıştır.

Tablo 14: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler

EN ÇOK ÇALIŞILAN MESLEKLER		
Genel	**Erkek**	**Kadın**
Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi	Seramik İmal İşçisi
Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi	Satış Danışmanı
Satış Danışmanı	Beden İşçisi (İnşaat)	Balık Temizleme İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Diğer Ustabaşı /Postabaşı/Formenler	Büro Memuru (Genel)
Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Garson (Servis Elemanı)	Konfeksiyon İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	Muhasebeci
Diğer Ustabaşı /Postabaşı/Formenler	İş Makineleri Operatörü	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Büro Memuru (Genel)	Makine Bakımcı	Yıkama Ve Ayıklama İşçisi (Meyve Sebze) (Elle)
Muhasebeci	Satış Danışmanı	Makineci (Dikiş)
İş Makineleri Operatörü	Madenci (Genel)	Kasiyer
Makine Bakımcı	Tır-Çekici Şoförü	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)
Balık Temizleme İşçisi	Vinç Operatörü	Paketleme İşçisi (Gıda)
Madenci (Genel)	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Sekreter
Tır-Çekici Şoförü	Diğer Haddehane Operatörleri (Metal)	Bulaşıkçı (Stevard)

Kaynak: İPA 2014

Çanakkale'deki mesleklere bakacak olursak genel itibariyle en fazla çalışılan meslek 'Seramik İmal İşçisi' olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun sebebi de Çanakkale'nin önemli istihdam alanlarından olan seramik fabrikalarıdır. Çan ilçesinin büyük bir çoğunluğunun gelir kaynaklarının başında gelmesi ve sıralamada kendine en yukarıda sıra bulması 'Seramik İmal İşçiliği' açısından şaşırtıcı gelmemektedir. Daha sonra sırasıyla 'Temizlik İmal İşçisi', 'Temizlik Görevlisi', 'Şoför-Tük Taşıma', 'Satış Danışmanı' meslekleri olarak görülmüştür ve tablodaki gibi devam etmiştir.

Erkeklerde en çok çalışılan meslek 'Seramik İmal İşçiliği' olmak üzere bunu sırasıyla; 'Şoför-Yük Taşıma', 'Temizlik Görevlisi', 'Beden İşçisi-İnşaat' takip etmekte ve tablodaki gibi devam etmektedir.

Bayanlarda ise yine 'Seramik İmal İşçiliği' başta olmak üzere, 'Temizlik Görevlisi', 'Satış Danışmanı', 'Balık Temizleme İşçisi', 'Büro Memuru' bunu takip etmekte ve tablodaki gibi devam etmektedir.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Referans Dönemi içerisinde (12 Mayıs-27 Haziran 2014) işyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu (açık işlere) meslekler mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkân sunan önemli bir göstergedir. Bu mesleklerin hangi sektörlerden talep edildiği, bu meslekler için hangi eğitim düzeyi ve becerilerin gerektiği ve genellikle açık işlerin nasıl karşılandığına ilişkin araştırma kapsamına giren işyerlerinden alınan bilgileri içermektedir.

Aşağıdaki tabloda 943 adet işyeri ile yapılan İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre sektörler bazında hangi işletmenin hangi oranda eleman talebinde bulunduğu açıkça ortaya konmaktadır.

SEKTÖRLERE GÖRE AÇIK İŞ ORANI

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Dağılımı

SEKTÖRLER	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	23	3,3%	660	3,4%
İmalat	224	31,9%	12.124	1,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	0,1%	55	1,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5	0,7%	21	19,2%
İnşaat	62	8,8%	3.135	1,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	203	29,0%	4.717	4,1%
Ulaştırma ve depolama	20	2,9%	1.885	1,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	89	12,7%	1.659	5,1%
Bilgi ve iletişim	2	0,2%	23	6,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0,3%	289	0,7%
Gayrimenkul faaliyetleri		0,0%	92	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13	1,9%	640	2,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16	2,2%	1.150	1,3%
Eğitim	9	1,3%	902	1,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	21	3,0%	654	3,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor		0,0%	113	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	10	1,5%	197	5,0%
TOPLAM	**701**	**100,0%**	**28.316**	**2,4%**

Kaynak: İPA 2014

Sektörlere göre açık iş veren işyerlerinin dağılımına bakıldığında Çanakkale ilinde bulunan 943 işyerinin %22,1'inn eleman ihtiyacı duyduğu bilgisine ulaşılmıştır. Yani Çanakkale ilinde her 100 işyerinden 22'sinde açık iş olduğu görülmektedir. Türkiye'de ise her 100 işyerinden 29'unda açık iş bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerin dağılımında en fazla açık iş %31,9 oranı ile "İmalat" sektöründe görülmektedir. İmalat Sektörünü sırasıyla, %29 ile Toptan ve Perakende Ticaret Sektörü, %12,7 ile Konaklama ve Yiyecek Faaliyetleri Sektörü izlemektedir. En az açık iş olan sektörlere baktığımızda %0,1 Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, %0,2 ile Bilgi ve İletişim 0,3 ile Finans ve Sigorta faaliyetleri izlemektedir. Gayrimenkul Faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence dinlence ve spor faaliyetleri sektörlerinde %0,0 ile hiç açık iş bulunmadığı belirtilmiştir.

Açık iş oranı bir anlamda bize ilgili sektördeki talep potansiyelini göstermektedir. Çanakkale genelinde 701 açık iş bulunmakta olup, açık iş oranı %2,4 olarak görülmektedir. Bir başka deyişle her 100 kadronun 97'si dolu durumdadır ve 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadro bulunmaktadır. Sektörler itibari ile açık iş oranı en fazla sırasıyla %19,2 oranı ile "Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri", %6,3 oranı ile "Bilgi ve İletişim", %5,0 oranı ile "Diğer Hizmet Faaliyetleri" sektörlerinde görülmektedir

AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

Tablo 16: Sektörlere Göre Açık İş Veren İşyerleri Dağılımı

SEKTÖRLER	İşyeri Sayısı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	Açık İş Verme Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	17	4	25,1%
İmalat	146	42	28,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	1	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	1	50,0%
İnşaat	219	32	14,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	217	62	28,5%
Ulaştırma ve depolama	66	6	9,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	85	31	36,9%
Bilgi ve iletişim	3	2	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	21	2	9,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	4		0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	43	9	20,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26	3	12,0%
Eğitim	44	5	11,6%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	19	8	44,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3		0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	27	3	11,5%
GENEL TOPLAM	**943**	**212**	**22,5%**

Kaynak: İPA 2014

Açık iş veren işyerlerinin dağılımına baktığımızda; en fazla açık iş veren işyerlerimiz sırasıyla %44,4 İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, %36,9 Konaklanma ve Yiyecek Faaliyetleri %28,7, İmalat Sektörü %28,5 ile Toptan ve Perakende ticaret 25,1 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı gelmektedir. Tabloda %100 ile Elektrik, gaz buhar ve iklimlendirme üretim ve dağıtımı sektörü ile %50 oran ile belirtilen Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirilmesi Faaliyetleri Sektöründe Çanakkale ilinde 2 iş yeri ile yapılan görüşme sonucunda 1 işyerinde açık iş alınmış ve bu tablomuza %50'lik bir oran ile yansımaktadır. Bu oran Çanakkale ilinin yapısını yansıtmadığı için sıralamamıza dahil edilmemiştir.

En az açık iş veren işyerlerimize baktığımızda bazı sektörlerden hiç açık iş talebinde bulunulmadığı görülmüştür. Bunlar Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri ve Gayrimenkul Faaliyetleri Sektörlerindendir.

İŞYERLERİNİN YAŞINA GÖRE AÇIK İŞ VERME ORANI

Şekil 6: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranları

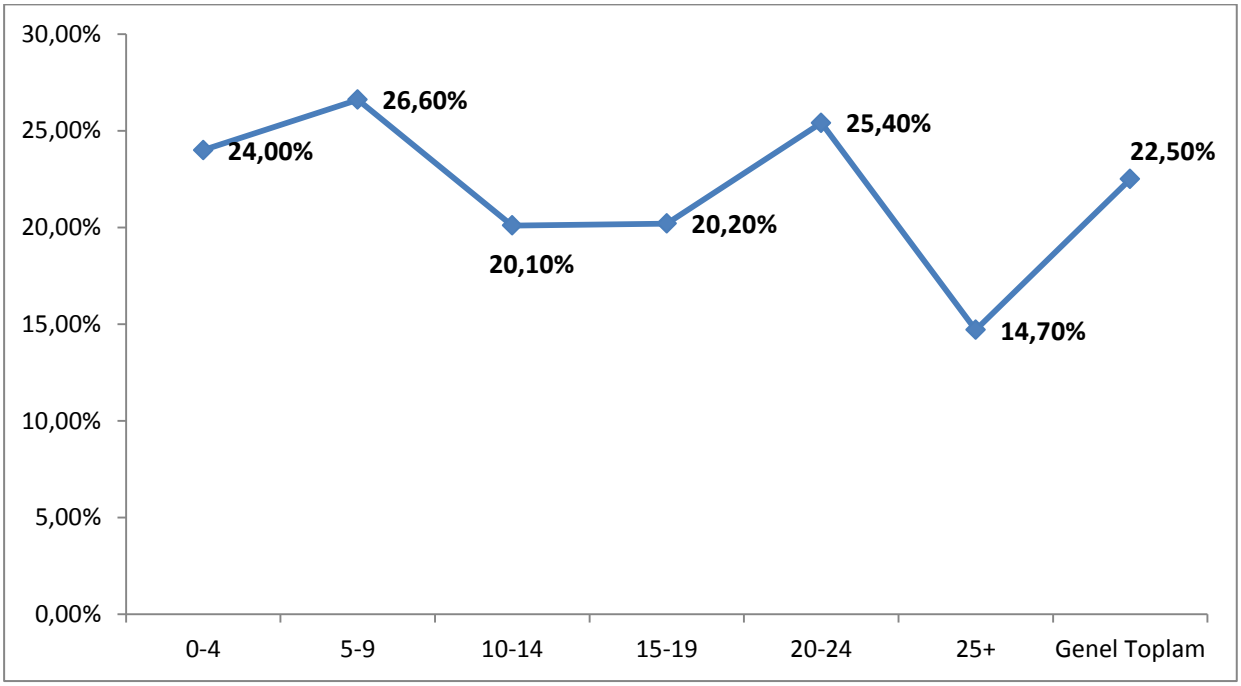

Kaynak: İPA 2014

İşyerlerinin yaşları ve İŞKUR'a açık iş verme arasındaki ilişkiyi incelediğimiz zaman 5-9 yaş arasında işletmelerde toplamda %26,6 ile en yüksek açık iş verme oranına rastlanmaktadır. En düşük açık iş verme oranının ise 25yaş üstü olan işletmelerde olduğu gözlemlenmektedir. Bu incelememizde en önemli faktör 25 yaş üstü firma sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır.

SEKTÖRLER VE İŞYERLERİNİN YAŞLARINA GÖRE AÇIK İŞ VERME ORANI

Tablo 17: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranları

SEKTÖRLER	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	25,0%	0,0%	0,0%	100,0%	20,3%	25,0%	25,1%
İmalat	31,4%	31,0%	19,2%	31,6%	41,7%	22,8%	28,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%
İnşaat	15,7%	18,5%	8,7%	5,3%	20,0%	9,1%	14,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	31,4%	40,0%	35,3%	27,3%	22,2%	12,5%	28,5%
Ulaştırma ve depolama	20,0%	15,8%	0,0%	11,1%	0,0%	0,0%	9,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	55,6%	36,4%	40,0%	22,2%	33,3%	26,3%	36,9%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0 %	0,0%	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	11,8%	9,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11,1%	28,0%	0,0%	0,0%	33,3%	0,0%	20,9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	33,3%	0,0%	12,0%
Eğitim	6,3%	18,2%	12,5%	0,0%	33,3%	0,0%	11,6%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	44,4%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	44,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	11,1%	11,5%
Toplam	**24,0%**	**26,6%**	**20,1%**	**20,2%**	**25,4%**	**14,7%**	**22,5%**

Kaynak: İPA 2014

Yaş aralıkları olarak incelediğimizde 0-4 yaş arasındaki işletmelerde en yüksek açık iş verme oranı %100 oran ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründedir. Bu sektörde 1 iş yerinin olması ve o işletmenin de açık iş olduğunu belirtmesi bu oranın çıkmasını kaçınılmaz kılmaktadır. 5-9 yaş arasındaki işletmelerde ise en yüksek oran %100 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründedir. Aynı şekilde bu sektörde de bir iş yerinin olması bu sonucu ortaya çıkarmaktadır. Bu gibi sonuçlar

genel değerlendirme yapılır iken göz ardı edilmektedir. 10-14 yaş aralığında İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler faaliyetleri, 15-19 yaş aralığında ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri en yüksek açık iş oranına sahip işyerleri olarak göze çarpmaktadır. 20-24 yaş aralığında İmalat sektörü 25+ yaş üstü işyerlerinde ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ilk sırayı almaktadır.

SEKTÖRLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI

Tablo 18: Sektörlere Göre İş Arama Kanallarının Dağılımı

SEKTÖRLER	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	18,2%	4,5%	0,0%
İmalat	64,8%	0,0%	55,3%	19,2%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	35,7%	3,6%	85,7%	3,6%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	52,9%	20,5%	66,6%	14,0%	3,0%
Ulaştırma ve depolama	75,0%	0,0%	40,0%	50,0%	10,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	61,4%	6,8%	81,8%	10,2%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	50,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	38,5%	23,1%	61,5%	30,8%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	53,3%	0,0%	53,3%	0,0%	0,0%
Eğitim	55,6%	0,0%	33,3%	11,1%	0,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	90,0%	35,0%	65,0%	25,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	90,0%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**60,0%**	**8,7%**	**62,5%**	**15,2%**	**1,2%**

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerin tamamı için işyerlerinin açık iş arama kanallarından hangi düzeylerde yararlandıklarına bakılacak olursa Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü ve Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri %100 oranı ile İŞKUR aracılığı ile açık işlerini karşılamaktadır. Gazete-İlan vb. yöntemler ile açık işini en yüksek oranda karşılayan sektör ise %50 ile Finans ve sigorta faaliyetleri sektörüdür. Akraba –Eşdost tavsiyesi ile birçok

sektör açık işini karşılar iken en yüksek oranlar Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörlerinde %100 oranı ile karşımıza çıkmaktadır. İnternet ve Sosyal Medya aracılığı ile açık iş ihtiyacını karşılayan sektörlerin başında %100 ile Finans ve Sigorta sektörü, %50 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü gelmektedir.

AÇIK İŞLERİN SEKTÖRLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 19: Açık İşlerin Sektörlere Göre ve Cinsiyete Göre Dağılımı

ÇANAKKALE	Kadın	Erkek	Genel Toplam	Kadın	Erkek
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	12	23	13,6%	50,0%
İmalat	20	139	224	9,1%	62,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			1	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri		5	5	0,0%	100,0%
İnşaat	6	48	62	8,9%	76,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	19	76	203	9,5%	37,4%
Ulaştırma ve depolama		7	20	0,0%	35,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8	18	89	9,1%	20,5%
Bilgi ve iletişim			2	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri			2	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler		9	13	0,0%	69,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5	5	16	33,3%	33,3%
Eğitim			9	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6		21	30,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	2	10	10,0%	20,0%
GENEL TOPLAM	**69**	**321**	**701**	**9,9%**	**45,8%**

Kaynak: İPA 2014

Sektörlere ve cinsiyete göre açık işlerin dağılımı incelendiği zaman 701 açık işten 390 tanesi için cinsiyet belirtildiği gözlemlenmiştir. 311 açık iş için ise farketmez seçeneği işaretlenmiştir. Tablomuzda imalat sektörü kadın çalışan için 20 kişilik açık iş verilirken, aynı sektörde erkek çalışanlar için 139 kişilik açık iş verilmiştir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe 5 açık işin tamamı için erkek çalışan talep edilmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise 21 açık iş için 6 kadın çalışan ve 15 açık iş için ise cinsiyet belirtilmemiştir.

MESLEK GRUPLARINA GÖRE AÇIK İŞ ORANI

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları ve Dağılımı

MESLEK GRUPLARI	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	243	5.794	34,7%	4,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	142	3.256	20,2%	4,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	105	3.773	15,0%	2,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	78	7.409	11,1%	1,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	57	3.285	8,1%	1,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	38	2.160	5,4%	1,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	35	1.880	5,0%	1,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	119	0,3%	1,7%
Yöneticiler	1	640	0,1%	0,2%
Genel Toplam	**701**	**28.316**	**100,0%**	**2,4%**

Kaynak: İPA 2014

Meslek gruplarına göre açık işlerin dağılımına bakıldığında en fazla çalışan sayısına sahip ilk beş sektörde açık işlerin dağılımının paralellik gösterdiği görülmektedir. Açık işlerin dağılımın en fazla görüldüğü ilk üç sırayı %34,7 ile "Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar", %20,2 ile "Hizmet Ve Satış Elemanları" ve %15 "Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ı" meslek grupları oluşturmakta ve bu meslekler açık işlerin %70'ine denk gelmektedir.

"Yöneticiler" meslek grubu açık işlerin dağılımında %0,1 oranı ile en az dağılım oranına sahiptir. Bu meslek grubundaki çalışanlar sektör olarak idari yönetici sektöründe görülmektedir. Tarım ürünleri sektörünün de Çanakkale'deki payı düşünüldüğünde açık iş oranın dağılımda az orana sahip olması sektörel olarak payıyla paralellik göstermektedir. Bu sektör içerisinde tarım sektörü bulunmamakta olup sadece tarım ürünleri sektörü bulunmaktadır. " NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI" meslek grubunun "Yöneticiler" meslek grubundan sonra dağılımda en az paya sahip olduğu görülmektedir. Açık iş sayısının düşük olmasının nedeni olarak referans dönemde işyeri bilgi formu uygulanan işyerlerinde yönetici pozisyonunda eleman ihtiyacının bulunmaması ve bu pozisyonlarda çok fazla sirkülasyon olmaması gösterilebilir.

AÇIK İŞLERİN MESLEK GRUBUNA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 21: Meslek Gruplarında Açık İşlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

ÇANAKKALE	Kadın	Erkek	Genel Toplam	Kadın	Erkek
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	8	9	35	23,7%	26,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	10	31	142	7,4%	21,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	26	29	105	24,4%	27,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları		2	2	0,0%	100,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	6	8	38	16,6%	22,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	11	154	243	4,7%	63,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	29	57	7,2%	51,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3	59	78	3,9%	75,7%
Yöneticiler			1	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**69**	**321**	**701**	**9,9%**	**45,8%**

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımını incelediğimiz zaman en dikkat çekici sonuç Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda alınan toplam 243 açık iş için 154 erkek çalışan talep edilir iken 11 kadın çalışan talep edilmiştir. Nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grubunda ise %24,4 ile kadın çalışan % 27,2 ile erkek çalışan talep edilmiştir. Bu oran bu sektör içerisinde kadın erkek çalışan sayısının dengende olduğunu göstermektedir.

MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Tablo 22: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı

MESLEKLER	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
Garson (Servis Elemanı)	43	6,1%
Konfeksiyon İşçisi	40	5,7%
Pişirici-Konserveci (Meyve Ve Sebze)	31	4,4%
Şoför-Yük Taşıma	23	3,3%
Paketleme İşçisi (Gıda)	23	3,2%
Satış Danışmanı	22	3,1%
Mobilya İmalat Ustası / Mobilyacı (Ahşap)	20	2,8%
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	16	2,2%
Pazarlamacı	15	2,2%
Temizlik Görevlisi	15	2,2%
Ön Muhasebeci	12	1,8%
Balık Temizleme İşçisi	11	1,6%
Mekanik Bakım Ve Onarımcısı (Motorlu Taşıtlar Hariç)	11	1,6%
Beden İşçisi (Genel)	11	1,6%
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	10	1,4%
Kasiyer	10	1,4%
Depo Hamalı	9	1,3%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	9	1,3%
Maden Paketleme İşçisi (Kalsit)	9	1,2%
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı	8	1,2%
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	8	1,2%
Diğer	344	49,1%
Genel Toplam	**701**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Mesleklere göre açık işlere bakıldığında; Çanakkale'de 167 farklı meslekte 701 açık iş bulunmaktadır. Çanakkale'de %6,1 ile Garson (Servis Elemanı) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Çanakkale'de Konfeksiyon İşçisi mesleği ise %5,7 ile 2.sırada PİŞİRİCİ-KONSERVECİ (MEYVE VE SEBZE) %4,4 ile 3. Sırada ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA %3,3 ve PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA) %3,2 ile 4. Ve 5. Sırada bulunmaktadır. Çanakkale'de en fazla açık iş olan ilk 20 meslek diğer geriye kalan 147 mesleğe göre açık işlerin yaklaşık %51'ni oluşturmaktadır.

Çanakkale ilinde Garson (Servis Elemanı) mesleğinde en fazla açık işin bulunmasının temel sebebi işgücü piyasası çalışmasının Konaklama sektörünün ihtiyaçlarının oluştuğu döneme rastlaması ve Çanakkale ilinin bir turizm kenti olmasından kaynaklanmaktadır.

MESLEKLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 23: Açık İşlerde Mesleklerin Becerilerine Göre Dağılımı

MESLEKLER	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Genel Toplam
Garson (Servis Elemanı)	0,0%	23,7%	64,4%	19,0%	38,0%	55,0%	0,0%	12,0%	9,5%	19,0%	35,9%	7,1%	52,1%	100,0%
Konfeksiyon İşçisi	0,0%	0,0%	7,7%	0,0%	7,7%	7,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,7%	0,0%	92,3%	100,0%
Pişirici-Konserveci (Meyve Ve Sebze)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Şoför-Yük Taşıma	0,0%	52,4%	43,4%	48,0%	56,8%	56,7%	0,0%	13,0%	74,1%	65,4%	52,4%	0,0%	74,0%	100,0%
Paketleme İşçisi (Gıda)	0,0%	50,2%	77,4%	22,6%	68,3%	77,4%	0,0%	0,0%	0,0%	4,5%	77,4%	0,0%	0,0%	100,0%
Satış Danışmanı	23,4%	51,6%	43,6%	23,5%	47,1%	37,6%	14,1%	56,5%	0,0%	43,6%	23,5%	4,7%	28,2%	100,0%
Mobilya İmalat Ustası / Mobilyacı (Ahşap)	0,0%	0,0%	83,9%	0,0%	10,5%	83,9%	62,9%	0,0%	0,0%	10,5%	21,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	0,0%	100,0%	100,0%	35,3%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	35,3%	100,0%	100,0%	64,7%	100,0%	100,0%
Pazarlamacı	33,3%	0,0%	20,0%	53,2%	66,7%	86,7%	0,0%	39,9%	66,5%	20,0%	0,0%	0,0%	46,7%	100,0%
Temizlik Görevlisi	0,0%	33,2%	93,3%	0,0%	6,8%	53,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,8%	0,0%	13,5%	100,0%

Kaynak: İPA 2014

İşgücü piyasası araştırması yapılırken açık işler sorusunun ardından gelen soru bu meslek için hangi becerilere ihtiyaç duyulduğu sorusudur. Önemli olan açık işler karşılanırken uygun nitelikteki kişilerin doğru işe yönlendirilmesidir. Bu durumu göz önünde bulundurduğumuz zaman Çanakkale ilinde en yüksek açık iş oranına sahip olan Garson (Servis Elemanı) mesleği için talep edilen becerilerin başında %64,4 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile % 52,1 Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri gelmektedir. 2. Sırada bulunan Konfeksiyon işçisi için ise istenilen beceri %92,3 oran ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olmuştur. 6. Sırada olan Satış Danışmanı mesleği için ise %56,5 oranı ile ilk sırada

Satış ve Pazarlama Becerisi ile %51,6 oranı olan Fazla Mesaiye Kalabilme becerisi talep edilmektedir.

Mesleklere göre beceriler incelendiğinde mesleğin gerektirdiği özelliklere göre istenilen özelliklerinde farklılık gösterdiği görülmektedir. Tüm meslek türlerinde ise en fazla göze çarpan sonuç ortalama %60 oran ile İş Ahlakına Sahip Olma becerisi istenmesidir.

MESLEKLERE GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI

Tablo 24: Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı

MESLEKLER	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete-İlan Vb.	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya
Garson (Servis Elemanı)	48,0%	4,8%	83,2%	4,7%
Konfeksiyon İşçisi	7,7%	0,0%	92,3%	0,0%
Pişirici-Konserveci (Meyve Ve Sebze)	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Şoför-Yük Taşıma	43,2%	21,7%	87,1%	0,0%
Paketleme İşçisi (Gıda)	31,7%	0,0%	100,0%	0,0%
Satış Danışmanı	81,2%	18,8%	43,6%	18,8%
Mobilya İmalat Ustası / Mobilyacı (Ahşap)	89,5%	0,0%	100,0%	10,5%
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	46,7%	0,0%	39,9%	26,7%
Temizlik Görevlisi	100,0%	46,6%	79,8%	0,0%

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerin karşılanma yollarını incelediğimiz zaman mesleklere göre karşılanma yolları da farklılık göstermektedir. Örneğin en fazla açık iş oranına sahip Garson (Servis Elemanı) mesleğini incelediğimiz zaman açık işin karşılanma yollarından ilk sırada %83,2 oranı ile Akraba Eş-Dost tavsiyesi gelmektedir. PİŞİRİCİ-KONSERVECİ (MEYVE VE SEBZE) ve Temizlik Görevlisi mesleklerinde ise araştırmaya katılan tüm işyerlerimizin yani %100 oran ile İŞKUR aracılığıyla eleman ihtiyaçlarını karşıladıkları görülmektedir.

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Şekil 7: Açık İşlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

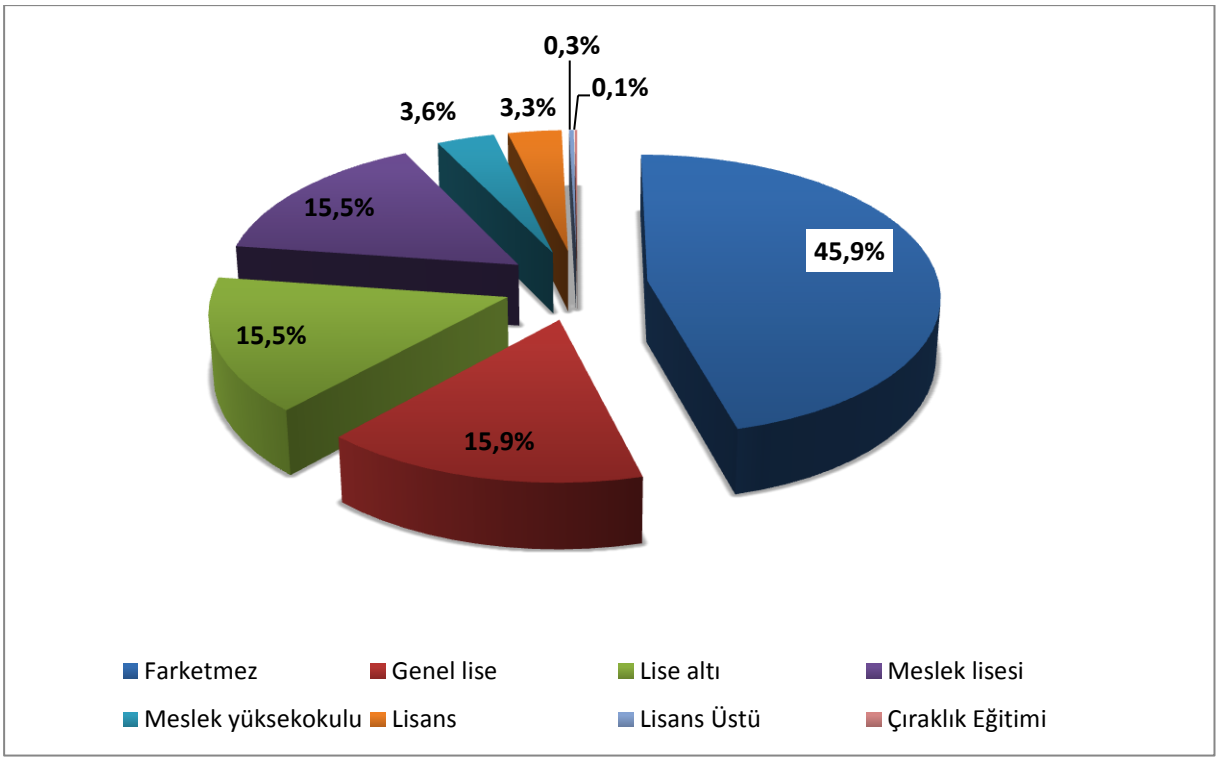

Kaynak: İPA 2014

Çanakkale İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre açık işlerin %45,9'unda işverenler istihdam etmeyi düşündükleri kişilerde herhangi bir eğitim düzeyinin önemli olmadığını "Fark etmez" seçeneğini işaretleyerek ifade etmişlerdir. İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyeri sahiplerinin en fazla tercih ettiği bir diğer seçenek ise %15,9 oranı ile "Genel Lise" eğitim düzeyidir. En fazla açık iş verilen meslekler incelendiğinde eğitim düzeyi tercihinin gerekçesi anlaşılmaktadır. En fazla açık iş verilen mesleklerden; Beden İşçisi (Genel), İnşaat Kalıpçısı, Güvenlik Görevlisi, Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (İnşaat) gibi meslekler spesifik bir eğitim düzeyini gerektirmediklerinden açık işlerde çoğunlukla "Fark etmez" veya "Lise altı" eğitim düzeyinin tercih edilmesi son derece doğaldır.

Açık işlerde istenen diğer eğitim düzeylerine bakıldığında işverenlerin %15,5'i "Lise Altı" eğitim düzeyi ve yine %15,5'i ise "Meslek Lisesi" mezunu eleman istemektedir. Lise mezunlarının toplamdaki oranına bakıldığında %40,4 ile "Fark etmez" olarak işaretlenen eğitim düzeyinin altında olduğu ve işverenlerin büyük kısmının nitelik eleman istediğinin de bir göstergesi olduğu görülmektedir. Nitelikli eleman gücünde ''Lisans'' mezunu talep edenlerin oranına baktığımızda ise %3,3 ile oldukça düşük bir orana sahip olduğu görülmektedir.

EĞİTİM DURUMU VE CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Şekil 8: Açık İşlerin Eğitim Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

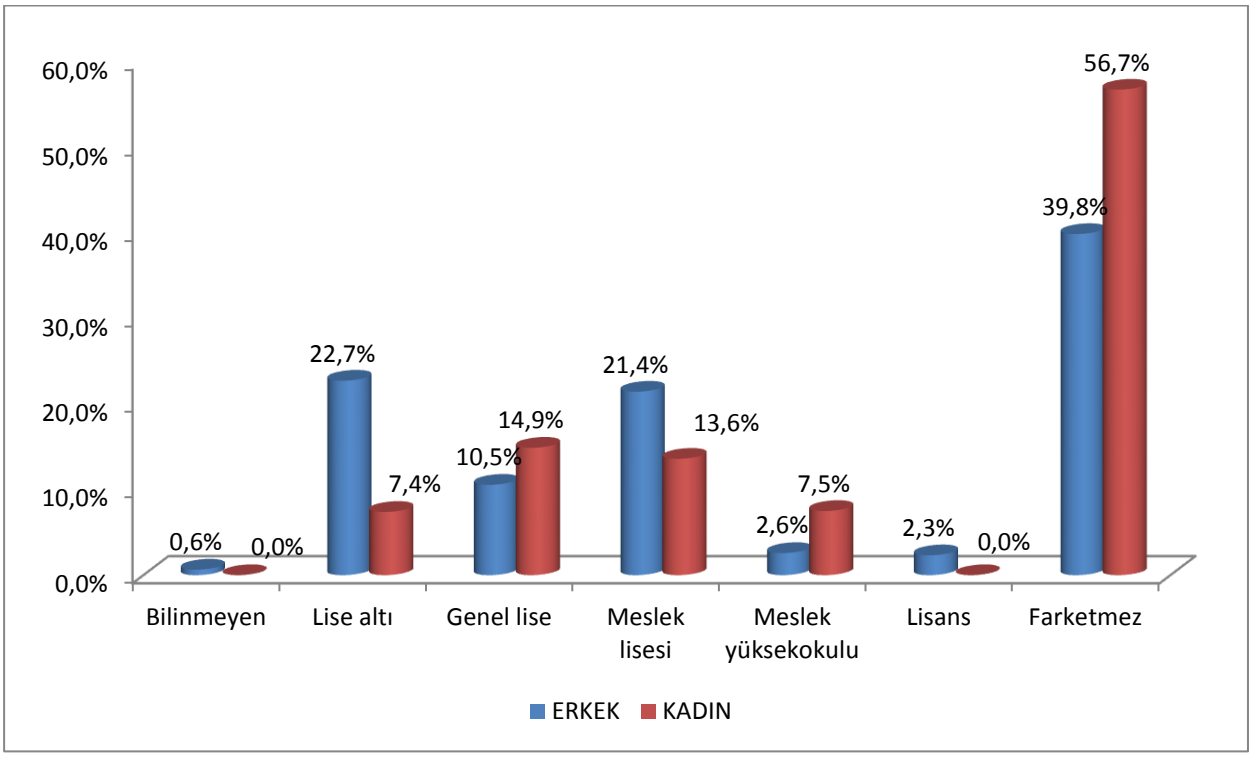

Kaynak: İPA 2014

Eğitim durumu ve cinsiyete göre açık işleri incelediğimizde, kadınlar için en yüksek eğitim oranı %56,7 'Farketmez' olarak karşımıza çıkmış yani bir eğitim düzeyi belirtilmemiştir. Erkeklerde ise en çok talep edilen eğitim düzeyi %22,7 ile 'Lise altı' ve %21,4 ile 'Meslek Lisesi'dir. Meslek lisesi eğitim düzeyinin erkek çalışanlarda yüksek olması, teknik işlerin erkek çalışanlar tarafından yapıldığını göstermektedir. Meslek yüksekokulu eğitim durumu tercihinde ise %7,5 oranı ile bayan çalışanlar daha fazla tercih edilmektedir.

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Tablo 25: Açık İşlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Eğitim Durumu	İhracat yapan Firmaların Açık İş Sayısı	İhracat Yapan Firmaların Açık İş Dağılımı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Sayısı	Yabancı Ortaklığı Olan Firmaların Açık İş Dağılımı	Çanakkale Geneli Açık İş Sayısı	Çanakkale Geneli Açık İş Dağılımı
Bilinmeyen	2	1,3%	0	0,0%	2	0,3%
Çıraklık Eğitimi	0	0,0%	0	0,0%	1	0,1%
Lise altı	45	29,6%	0	0,0%	108	15,5%
Genel lise	9	6,0%	3	9,9%	111	15,9%
Meslek lisesi	39	25,6%	2	7,0%	108	15,5%
Meslek yüksekokulu	2	1,3%	1	3,3%	25	3,6%
Lisans	7	4,9%	7	24,5%	23	3,3%
Farketmez	47	31,2%	17	55,2%	322	45,9%
Genel Toplam	**152**	**100,0%**	**30**	**100,0%**	**701**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerde talep edilen eğitim durumunun ihracat yapan firmalar ve yabancı ortağı olan firmalara göre dağılımı incelediğimiz zaman, ihracat yapan firmaların açık işleri için talep edilen eğitim durumu %31,2 ile farketmez seçeneği gelirken 2. Sırada %29,6 ile Lise altı eğitim durumu ve %25,6 ile meslek lisesi eğitim düzeyi gelmektedir.

Aynı durumu yabancı ortağı olan firmalar için karşılaştırdığımız zaman %55,2 ile farketmez eğitim durumu talep edilmez iken dikkat çekici bir sonuç olan %24,5 ile lisans mezunu talep edilmektedir.

AÇIK İŞLERİN EĞİTİM DURUMUNUN ARAMA KANALLARINA GÖRE DAĞILIMI

Tablo 26: Açık İşlerde Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	İŞKUR aracılığıyla	Gazete-İlan vb	Akraba-Eş Dost	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları	Genel Toplam
Çıraklık Eğitimi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Lise altı	58,4%	0,0%	41,6%	41,4%	0,0%	100,0%
Genel lise	77,2%	11,8%	44,1%	19,1%	0,9%	100,0%
Meslek lisesi	70,0%	7,4%	55,6%	7,6%	0,0%	100,0%
Meslek yüksekokulu	49,5%	4,4%	50,1%	32,9%	0,0%	100,0%
Lisans	41,3%	9,2%	41,4%	26,8%	4,4%	100,0%
Farketmez	53,1%	11,4%	80,8%	5,4%	1,9%	100,0%
Genel Toplam	**60,0%**	**8,7%**	**62,5%**	**15,2%**	**1,2%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Eğitim durumu ve iş arama kanalları arasında bir ilişki kurabilmemiz için Çanakkale ili işgücü piyasası araştırması kapsamında görüşülen 943 işyerine açık işlerini karşılarken talep edilen eğitim durumunu hangi iş arama kanalı ile karşıladıklarını araştırdık.

Karşılaştığımız en önemli sonuçlardan biri tablodan da belli olduğu üzere eğitim durumu arttıkça Akraba Eş-Dost tavsiyesi oranı azalmakta ve İnternet Sosyal-Medya oranı artış göstermektedir. İŞKUR ile karşılanma yollarını incelediğimiz zaman en yüksek oran %100 le Çıraklık Eğitim ve %77,2 ile Genel Lise eğitim düzeyinde görülmektedir. Akraba Eş Dost tavsiyesi %80,8 ile Farketmez eğitim düzeyi talep edilmeyen düzeyde en yükse oranda karşımıza çıkmaktadır. İnternet ve Sosyal medya tercihi ise en yüksek oranları %41,4 ile Lis altı , %32,9 ile Meslek yüksekokulu ve %26,8 ile Lisans eğitim düzeyi taleplerinde karşımıza çıkmaktadır.

AÇIK İŞLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI

Şekil 9: Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı

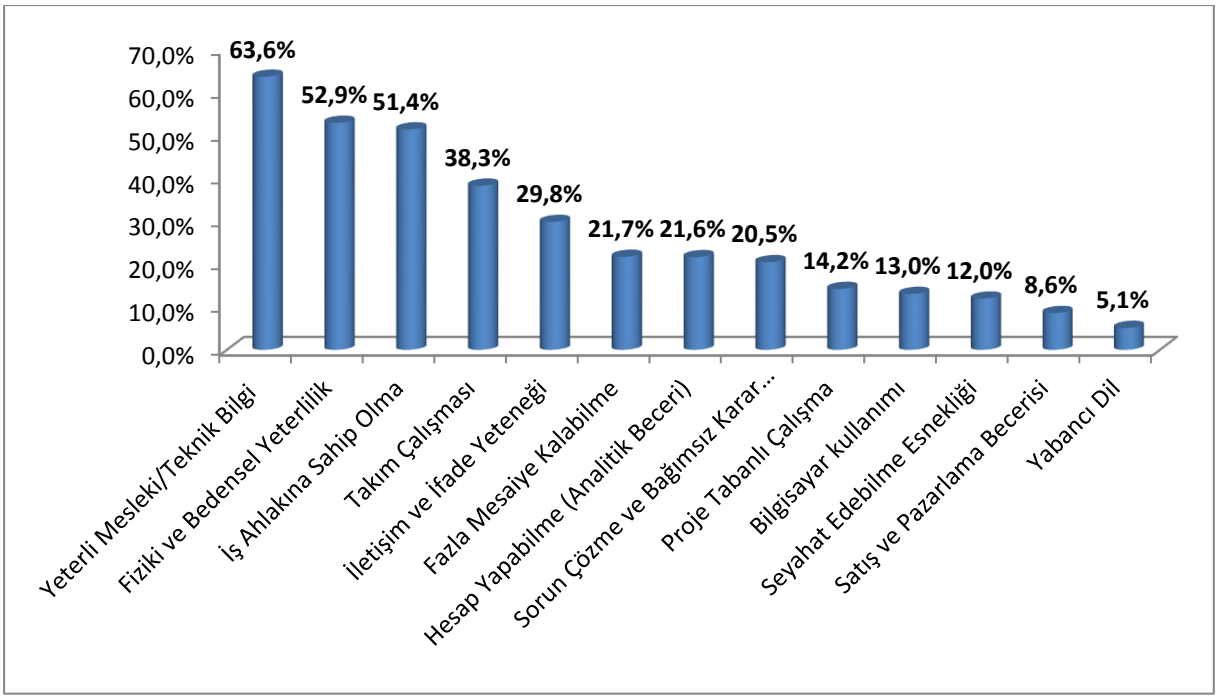

Kaynak: İPA 2014

Açık iş bulunan mesleklerde istenen becerilerin genel toplamının yüzde oranlarına bakıldığında açık işlerin %63,6'sında işveren Yeterli Mesleki Teknik Bilgi, %52,9'unda Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, %51,4'ünde İş Ahlakına Sahip Olma ve % 38,3'ünde Takım Çalışması becerileri talep etmektedir. Buna ek olarak açık işlerde işveren tarafından en az tercih edilen beceriler ise %5,1 ile Yabancı Dil Yeteneği ve %8,6 ile Satış ve Pazarlama becerileridir. Bu sonuç bize bir kez daha mesleki eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Ancak Fiziki ve Bedensel Yeterlilikte yüksek oranın nitelik gerektirmeyen mesleklerde aranan özellik olarak görülmektedir. Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (İnşaat) gibi açık işlerde eleman ihtiyacının fazla olduğu mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterliliğin beceri düzeyi istenmektedir.

BECERİLER VE CİNSİYETE GÖRE AÇIK İŞ DAĞILIMI

Şekil 10: Açık İşlerin Beceriler Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

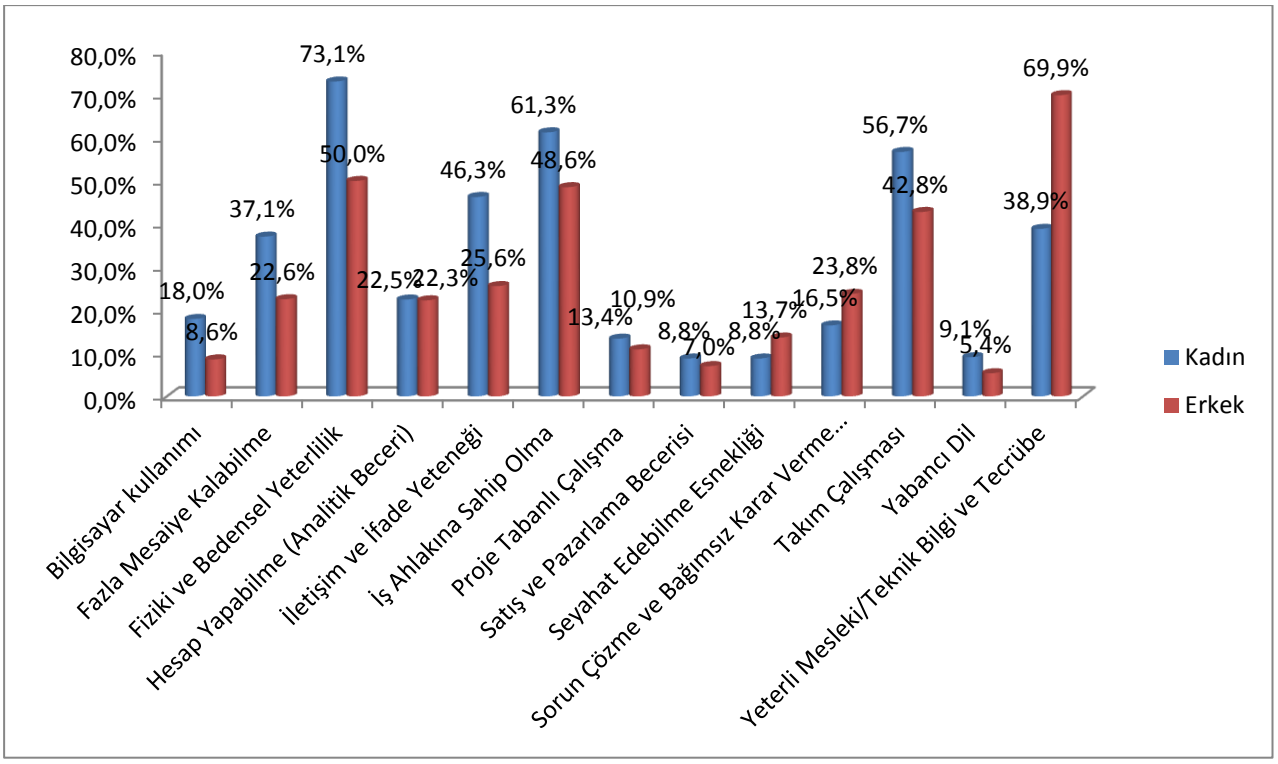

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerde istenilen becerilerin cinsiyete göre dağılımını incelediğimiz zaman erkek çalışanlar için istenilen en yüksek beceri düzeyi %69,9 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olur iken bu oran kadınlarda %38,9'da kalmaktadır. Kadın çalışanlar da ise istenilen en yüksek beceri düzeyi %73,1 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olur iken erkek çalışanlarda bu oran %50'dir. Hesap yapabilme yeteneği ise her iki cinsiyet içinde yaklaşık %22,4 ile benzerlik göstermektedir.

EĞİTİM DURUMUNUN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 27: Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı

Beceri/Eğitim Düzeyi	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksekokulu	Lisans	Farketmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	0,0%	5,7%	29,1%	21,2%	58,2%	35,9%	2,2%	13,0%
Fazla Mesaiye Kalabilme	0,0%	7,5%	22,8%	26,5%	33,1%	22,6%	23,8%	21,7%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	100,0%	30,0%	55,0%	53,5%	33,1%	41,1%	61,7%	52,9%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	0,0%	11,3%	40,2%	25,0%	37,2%	35,9%	15,5%	21,6%
İletişim ve İfade Yeteneği	100,0%	30,1%	47,5%	30,4%	49,6%	40,2%	20,5%	29,8%
İş Ahlakına Sahip Olma	100,0%	54,6%	61,3%	48,7%	45,7%	54,2%	47,5%	51,4%
Proje Tabanlı Çalışma	0,0%	0,0%	16,5%	30,5%	50,0%	27,1%	9,2%	14,2%
Satış ve Pazarlama Becerisi	0,0%	3,8%	28,3%	6,5%	12,2%	13,7%	3,5%	8,6%
Seyahat Edebilme Esnekliği	0,0%	9,4%	17,4%	9,6%	12,6%	18,2%	11,3%	12,0%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	0,0%	2,8%	29,4%	32,0%	37,1%	40,2%	16,3%	20,5%
Takım Çalışması	100,0%	62,1%	35,6%	41,3%	58,0%	44,6%	27,6%	38,3%
Yabancı Dil	0,0%	0,0%	9,1%	12,3%	12,5%	18,2%	1,6%	5,1%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	100,0%	70,8%	46,8%	79,0%	79,7%	86,8%	58,6%	63,6%

Kaynak: İPA 2014

Açık işler için istenilen beceri düzeyinin eğitim durumu ile yakın bir ilişki içeresindedir. Çıraklık eğitim mezunları için istenilen beceri düzeyi %100 oran ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İletişim ve İfade Yeteneği, Takım Çalışması, Proje Tabanlı Çalışmadır. Lisans mezunları için istenilen becerilerde ise ilk sırada %86,8 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, %54 ile İş Ahlakına Sahip Olmak ve %44,6 ile Takım çalışması gelmektedir.

İHRACAT YAPAN FİRMALARDA AÇIK İŞLERİN BECERİLERE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 28: İhracat Yapan Firmalarda Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı

BECERİLER	Toplam Açık İş Sayısı	İhracat Yapan Firmaların Beceri Dağılımı	Toplam Açık İş Sayısı	Beceri Dağılımı
Bilgisayar kullanımı	10	6,8%	91	13,0%
Fazla Mesaiye Kalabilme	4	2,7%	152	21,7%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	56	37,0%	371	52,9%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	15	10,1%	151	21,6%
İletişim ve İfade Yeteneği	21	14,1%	209	29,8%
İş Ahlakına Sahip Olma	86	56,4%	360	51,4%
Proje Tabanlı Çalışma	34	22,2%	100	14,2%
Satış ve Pazarlama Becerisi	2	1,3%	60	8,6%
Seyahat Edebilme Esnekliği	0	0,0%	84	12,0%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	7	4,7%	143	20,5%
Takım Çalışması	65	42,6%	268	38,3%
Yabancı Dil	5	3,3%	36	5,1%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	108	70,8%	446	63,6%

Kaynak: İPA 2014

İhracat yapan firmalarda beceri dağılımına baktığımız zaman en büyük ihtiyacın %70,8 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi istenirken bu beceriyi %56,4 ile İş Ahlakına Sahip Olma ve %42,6 ile Takım çalışması takip etmektedir. Dikkat çekici bir sonuç olarak ise İPA araştırması kapsamındaki ihracat yapan firmalardan hiçbirinin (%0,0) ile Seyahat Edebilme Esnekliği becerisini talep etmemesidir.

AÇIK İŞ ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI

Aşağıdaki grafikte açık iş bulunan bazı mesleklerde İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyerlerinin kullandığı elemanları karşılama yolları yer almaktadır. İşverenler açık iş bulunan meslek için birden fazla arama kanalını kullanarak eleman ihtiyacını karşılayabilmektedirler. Bu nedenle tabloda açık işlerin karşılanma yollarının toplamı yüzde yüzün üzerindedir.

Şekil 11: İş Arama Kanallarının Yıllara Göre Dağılımı

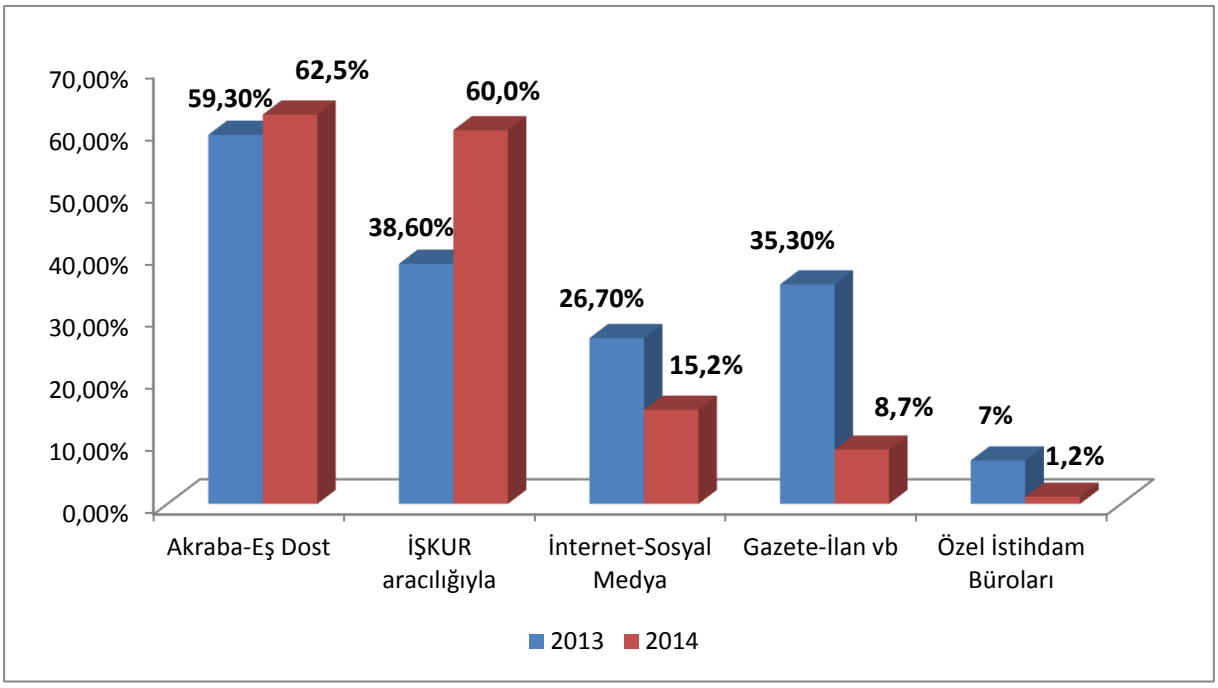

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerin tamamı için işyerlerinin açık iş arama kanallarından hangi düzeylerde yararlandıklarına bakılacak olursa. Çanakkale 2013 ve 2014 yılları birbiriyle paralellik göstermektedir. Akraba-Eş Dost aracılığıyla eleman ihtiyacını karşılamanın en önemli arama kanalı olduğu görülmektedir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinin %64,3'ünün 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri olmasına rağmen açık iş taleplerini karşılama konusunda fazla kurumsal olmayan ve geleneksel yöntemleri tercih ettikleri sonucuna ulaşılabilmektedir. Çanakkale'de açık işlerin karşılanma yollarına bakıldığında Akraba-Eş Dost aracılığı %62,3 ile birinci sırada bulunmaktadır. Bunu %60,0 oranı ile İŞKUR , %15,2 oranı ile İnternet siteleri olarak görülmektedir. Çanakkale'de 2013 ve 2014 yıllarında arama kanalı olarak İŞKUR 2. Sırada yer almaktadır.

AÇIK İŞLERİN ARAMA KANALINA GÖRE DAĞILIMI

Tablo 29: Açık İşlerin Arama Kanalına Göre Dağılımı

İŞ ARAMA KANALI	Yabancı Ortaklık	İhracat Yapan
İŞKUR aracılığıyla	96,7%	87,2%
Gazete-İlan vb	3,3%	1,3%
Akraba-Eş Dost	16,5%	46,4%
İnternet-Sosyal Medya	13,7%	22,2%

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerin iş arama kanalına göre dağılımında firmaların yabancı ortaklı olmaları ve ihracat yapanlar üzerinde yaptığımız çalışmaya göre her iki bileşen için de İŞKUR aracılığı ile açık işleri karşılamada ilk sırada yer almaktadır. Yabancı ortaklı firmalar için bu oran %96,7 iken İhracat yapan firmalarda %87,2 ile oldukça yüksek bir orana sahiptir.

TEŞVİKTEN YARARLANAN İŞYERLERİNİN ARAMA KANALINA GÖRE DAĞILIMI

Tablo 30: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

ARAMA KANALLARI	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	77,4%	50,0%	57,4%
Gazete-İlan vb	8,2%	9,8%	9,7%
Akraba-Eş Dost	48,2%	64,4%	60,1%
İnternet-Sosyal Medya	15,8%	12,9%	14,1%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	1,4%	1,0%

Kaynak: İPA 2014

İŞKUR ve SGK'nın istihdam teşviklerinden faydalanan işyerlerinden %77,4'ü İŞKUR aracılığıyla açık işlerini karşılarken istihdam teşviklerinden yararlanmayanların %64,4'ü Akraba Eş-Dost tavsiyesi ile açık işlerini karşılamaktadır.

İŞKUR HİZMETLERİNDEN YARARLANMA DURUMUNA GÖRE ARAMA KANALLARININ DAĞILIMI

Tablo 31: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumlarına Göre Arama Kanallarının Dağılımı

ARAMA KANALLARI	Evet	Hayır	Genel Toplam	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR Aracılığıyla	328	93	421	66,2%	45,6%	60,0%
Gazete-İlan vb	48	11	61	9,7%	5,5%	8,7%
Akraba-Eş Dost	305	131	438	61,6%	64,4%	62,5%
İnternet-Sosyal Medya	65	39	106	13,2%	19,1%	15,2%
Özel İstihdam Büroları	0	8	8	0,0%	4,0%	1,2%
Genel Toplam	**497**	**204**	**701**	**100**	**100**	**100**

Kaynak: İPA 2014

İşgücü Piyasası Araştırmaları kapsamında alınan açık işlerin 328 tanesi İŞKUR aracılığıyla, 305 tanesi Akraba Eş-Dost tavsiyesi ile karşılanmaktadır.

AÇIK İŞİ OLAN İŞYERLERİNİN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Tablo 32: Açık İşlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

ÇANAKKALE	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Açık İşi Olan İşyeri Sayısı	27	104	81	**212**
Açık İşi Olan İşyerlerinin Tercihi	12,6%	49,1%	38,3%	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Açık işlerin cinsiyet dağılımına baktığımız zaman firmalar açık işleri için %49,1 ile erkek çalışan tercih etmektedir. Bu oran kadın çalışanlarda ise %12,6'da kalmaktadır. Cinsiyet belirtmeyen işyerleri oranı ise %38,3 ile oldukça yüksek bir orana sahiptir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Çanakkale İli İşgücü Piyasası kapsamındaki işletmelere 2014 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu mesleklerin, meslek gruplarına ve sektörlere göre dağılımı ve teminde güçlük çekilme nedenlerine ilişkin araştırma kapsamına giren işyerlerinden alınan bilgiler aşağıdaki tablolar ve grafiklerde görülmektedir.

Çanakkale'deki 943 işyerinden %43'ü (405) eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir. Yani Çanakkale'deki her 100 işyerinden 43'ü eleman temininde zorluk çekmektedir. Çanakkale'de elaman temininde en fazla güçlük Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Sektöründe yaşanmaktadır. Bu sektörde her 100 işverenden 27,2'si eleman temin ederken güçlük çektiğini bildirmiştir. Bu sektörden sonra en fazla güçlük İmalat sektöründe yaşanmaktadır. İmalat sektöründeki her 100 işverenden 26,1'inden eleman temin ederken güçlük çektiği bilgisi alınmıştır. Eleman temininde en az güçlüğün ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektördeki her 100 işverenden 0,2'sinin güçlük çektiği görülmektedir.

Tablo 33: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı – Türkiye İle Karşılaştırılması

İL-TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI	ÇANAKKALE		TÜRKİYE	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	60	4,8%	3.295	1,2%
İmalat	325	26,1%	111.361	39,4%
İnşaat	221	17,8%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	339	27,2%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	40	3,2%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	130	10,4%	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	3	0,2%	3.631	1,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	5	0,4%	1.452	0,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	38	3,1%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	21	1,7%	18.839	6,7%
Eğitim	31	2,5%	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	21	1,7%	7.960	2,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2	0,2%	833	0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	10	0,8%	5.408	1,9%
Genel Toplam	**1245**	**100,0%**	**282.704**	**100,0%**

Kaynak: İPA

Çanakkale'de eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin sektörel dağılımına bakıldığında, en fazla eleman temininde güçlüğü %27,2 oranı ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründeki işyerlerinde görülmektedir. Bu sektörü %26,1 oranı ile İmalat, %17,8 oranı ile İnşaat Sektörü ve %10,4 oranı ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinin takip ettiği görülmektedir. Temininde güçlük çekilen işyerlerinin dağılımı incelendiğinde ilk üç sektör ağırlıklı olarak elaman sayısı bakımından diğer sektörlere göre büyük oranda (%71,1) ile önde görülmektedir. Temininde en az güçlük çekilen sektörlere bakıldığında, %0,2 oranı ile Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri sektörü ve Bilgi ve İletişim, %0,8 oranı ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörü gelmektedir.

Tablo 34: TGÇM Eleman Sayısının Yıllara Sektörel Dağılımı

ÇANAKKALE GEÇEN YIL İLE KARŞILAŞTIRMA	2013		2014	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	36	3,5%	60	4,8%
İmalat	308	29,6%	325	26,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	0,1%	0	0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%	0	0%
İnşaat	120	11,5%	221	17,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	297	28,5%	339	27,2%
Ulaştırma ve depolama	42	4,0%	40	3,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	105	10,1%	130	10,4%
Bilgi ve iletişim	1	0,1%	3	0,2%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0,2%	0	0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%	5	0,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	26	2,5%	38	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12	1,2%	21	1,7%
Eğitim	43	4,1%	31	2,5%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	22	2,1%	21	1,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	0,0%	2	0,2%

Diğer hizmet faaliyetleri	27	2,6%	10	0,8%
Genel Toplam	**1042**	**100,0%**	**1245**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

İşyerlerine yapılan İşgücü Piyasası Talep Araştırması neticesinde farklı mesleklerde 1245 kişinin temininde güçlük çekildiği bilgisi alınmıştır.

Çanakkale ve Türkiye en fazla temininde güçlük çekilen meslekler %27,2 Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ile %26,1 İmalat sektörlerindedir. İmalat sektöründe Çanakkale %26,1 oranı ile %39,4 Türkiye ortalamasının altında görülürken, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe %27,2'lik oranı ile %17,3 olan Türkiye ortalamasının üstünde görülmektedir. Bu iki sektörden sonra Çanakkale'de temininde en fazla güçlük çekilen meslekler %17,8 oranı ile İnşaat Faaliyetleri, %10,4 oranı ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve %4,8 oranı ile Madencilik Faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Bilgi ve İletişim sektörü %0,2, Kültür Sanat Eğlence Dinlence ve Spor Faaliyetleri Sektörü %0,2 Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü %0,8 oranı ile temininde en az güçlük çekilen mesleklerin bulunduğu sektörlerdir.

Tablo 35: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

ÇANAKKALE Meslek Grupları	TGÇM Eleman Sayısı	TGÇM Eleman Ortalaması	Açık İş Eleman Sayısı	Açık İş Ortalaması
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	43	3,5%	35	5,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	215	17,2%	142	20,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	137	11,0%	105	15,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	13	1,1%	2	0,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	98	7,9%	38	5,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	431	34,6%	243	34,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	114	9,1%	57	8,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	188	15,1%	78	11,1%
Yöneticiler	6	0,4%	1	0,1%
Genel Toplam	**1.245**	**100,0%**	**701**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımına bakıldığında, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanların oranı %34,6 oranı ile en yüksek olan meslek grubudur. Bu meslek grubunu %17,2 oranı ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu ve %11 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olduğu görülmektedir.

Temininde Güçlük çekilen meslek gruplarında en az ihtiyaç duyulan gruplarda ise ilk sırada %0,4 ile Yöneticiler ve %1,1 oranı ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Meslek grupları gelmektedir.

Tablo 36: Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Dağılımı

SEKTÖRLER	İşveren Sayısı	TGCM İşveren Sayısı	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	17	9	50,2%
İmalat	146	80	54,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1		0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2		0,0%
İnşaat	219	70	31,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	217	113	51,9%
Ulaştırma ve depolama	66	18	27,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	85	52	60,7%
Bilgi ve iletişim	3	2	50,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	21		0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	4	3	75,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	43	21	48,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26	8	32,0%
Eğitim	44	15	34,9%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	19	10	50,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3	1	33,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	27	5	19,2%
Genel Toplam	943	405	43,0%

Kaynak: İPA 2014

Sektörlere göre toplam işveren sayılarına bakıldığında İnşaat, Toptan ve perakende ticaret sektöründe 219; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe 217 işveren bulunmaktadır. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe 1, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe 2 işveren bulunmaktadır.

SEKTÖRLERE GÖRE TEMININDE GÜÇLÜK ÇEKILEN IŞVEREN SAYISI VE ORANLARI

Şekil 12: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen İşveren Dağılımı

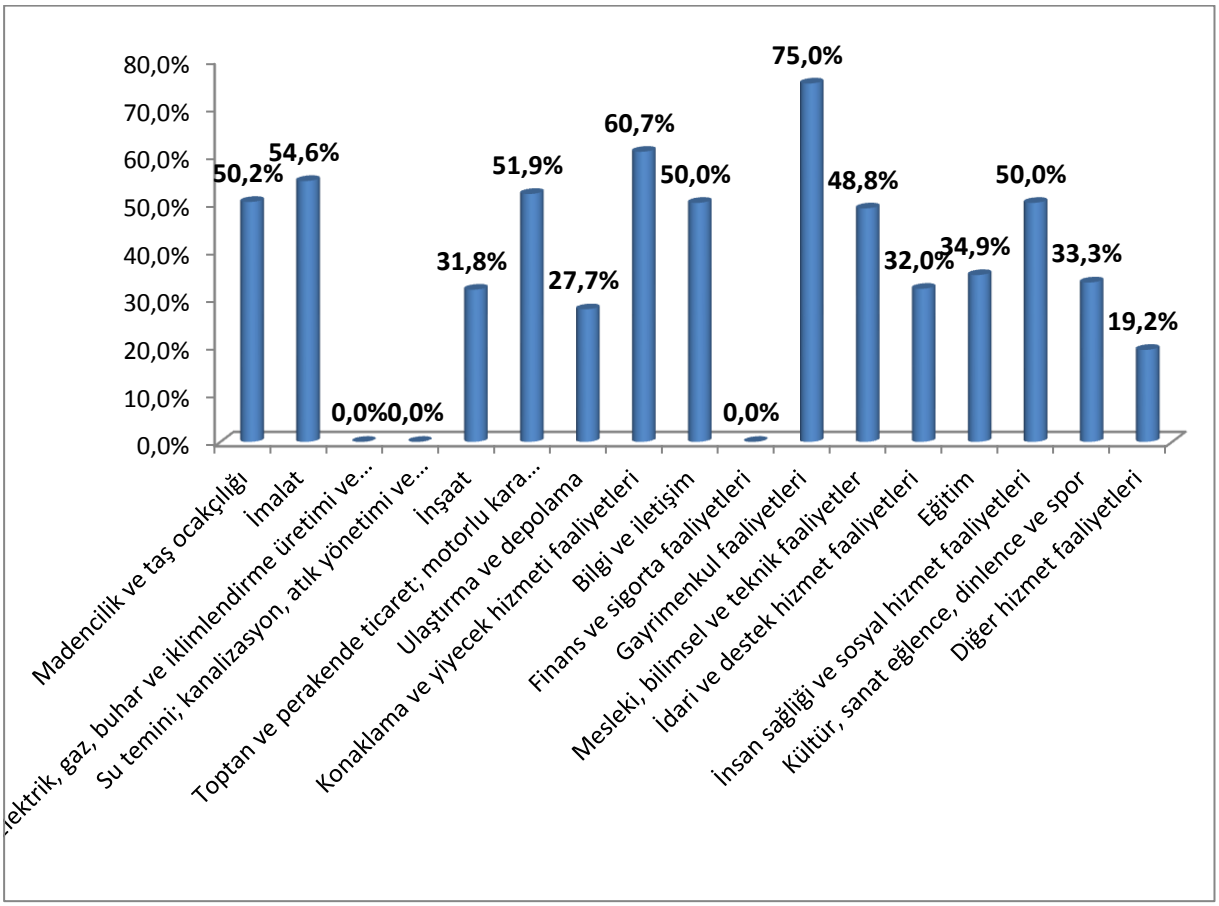

Kaynak: İPA 2014

Sektörlere göre eleman temininde güçlük çektiğini belirten işveren sayısı ve oranları incelendiğinde en yüksek oranlar %75 oran ile Gayrimenkul faaliyetleri, %60,7 oran ile Konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde gelmektedir. Eleman temininde güçlük çektiğini belirten işveren sayısı ve oranları incelendiğinden en az oran %0 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır.

Tablo 37: Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grupları	Eleman Sayısı	Oran
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	43	2,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	215	6,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	137	3,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	13	11,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	98	4,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	431	7,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	114	3,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	188	2,5%
Yöneticiler	6	0,9%
Genel Toplam	**1245**	**4,4%**

Kaynak: İPA 2014

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin dağılımına bakıldığında, Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanlarının oranı %11,2 ile en yüksek olan meslek grubudur. Bu meslek grubunu %7,4 oranı ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve %6,6 oranı ile Hizmet Ve Satış Elemanları olduğu görülmektedir.

Temininde Güçlük çekilen meslek gruplarında en az ihtiyaç duyulan gruplarda ise ilk sırada %0,9 ile Yöneticiler ve %2,3 oranı Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar gelmektedir.

Tablo 38: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	Eleman Sayısı	Oran
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.880	43	2,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	3.256	215	6,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3.773	137	3,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	119	13	11,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	2.160	98	4,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5.794	431	7,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3.285	114	3,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	7.409	188	2,5%
Yöneticiler	640	6	0,9%
Genel Toplam	**28.316**	**1.245**	**4,4%**

Kaynak: İPA 2014

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen mesleklerin elaman sayısının toplam çalışan sayısına oranına baktığımızda en yüksek oranlar %11,2 Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları, %7,4 Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerin elaman sayısının toplam çalışan sayısına oranına baktığımızda en düşük oranlar %0,9 Yöneticiler ve %2,3 Büro Hizmetlerinde Çalışan Elamanlardadır.

Tablo 39: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımının 2013 İle Karşılaştırılması

ÇANAKKALE	2014	ÇANAKKALE	2013
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
Garson (Servis Elemanı)	5,2%	Beden İşçisi (Genel)	7,1%
Makineci (Dikiş)	3,3%	Balık Temizleme İşçisi	4,9%
Pişirici-Konserveci (Meyve Ve Sebze)	2,5%	Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle)	4,9%
Satış Danışmanı	2,3%	Pazarlamacı	3,0%
Mermer İşçisi	2,2%	Şoför-Yük Taşıma	3,0%
Madenci (Genel)	2,1%	Garson (Servis Elemanı)	3,0%
Aşçı	2,1%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	2,2%
Beden İşçisi (İnşaat)	1,9%	Kaynak Operatörü	2,1%
Hamal	1,9%	Elektrikçi (Genel)	1,9%
Ayakkabı, Deri Ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	1,6%	Satış Danışmanı	1,7%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	1,6%	Deri İşçisi	1,7%
Şoför-Yük Taşıma	1,6%	Kat Görevlisi-Temizlik	1,5%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,5%	Beden İşçisi (İnşaat)	1,30%
Muhasebeci	1,4%	Muhasebeci	1,30%
İnşaat Ustası	1,3%	Resepsiyonist (Ön Büro Elemanı)	1,30%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	1,3%	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)	1,20%
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	1,3%	Makineci (Dikiş)	1,20%
Paketleme İşçisi (Gıda)	1,2%	İnşaat Mühendisi	1,20%
Kasiyer	1,2%	Yapı Yalıtımcısı	1,10%
Taş Parçalayıcısı	1,2%	İnşaat Kalfası (Genel)	1,10%

Kaynak: İPA 2014

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörlere dağılımını geçen yılın verileri ile karşılaştırdığımızda 2013 yılında temininde en fala güçlük çekilen meslekler %7,1 Beden İşçisi (Genel), %4,9 ile Balık Temizleme İşçisi ve Diğer İmalat Ve İlgili İşçiler (Elle) mesleklerinde, 2014 yılında %5,2 Garson (Servis Elemanı), % 3,3 Makineci (Dikiş), %2,5 Pişirici-Konserveci (Meyve ve Sebze) mesleklerinde olmuştur. Temininde en az güçlük çekilen meslekler ise 2013 yılında %1,10 ile İnşaat Kalfası (Genel) ve Yapı Yalıtımcısı mesleklerinde, 2014 yılında ise %1,2 ile Paketleme İşçisi(Gıda), Kasiyer, Taş Parçalayıcısı mesleklerinde olmuştur.

Tablo 40: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Dağılımı – Türkiye İle Karşılaştırılması

ÇANAKKALE	2014	TÜRKİYE	2014
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
Garson (Servis Elemanı)	5,2%	Makineci (Dikiş)	5,7%
Makineci (Dikiş)	3,3%	Garson (Servis Elemanı)	3,3%
Pişirici-Konserveci (Meyve Ve Sebze)	2,5%	Satış Danışmanı	2,6%
Satış Danışmanı	2,3%	Beden İşçisi (Genel)	2,5%
Mermer İşçisi	2,2%	Güvenlik Görevlisi	2,0%
Madenci (Genel)	2,1%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,8%
Aşçı	2,1%	Aşçı	1,2%
Beden İşçisi (İnşaat)	1,9%	Pazarlamacı	1,2%
Hamal	1,9%	Temizlik Görevlisi	1,2%
Ayakkabı, Deri Ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	1,6%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	1,6%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,1%
Şoför-Yük Taşıma	1,6%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,1%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,5%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,0%
Muhasebeci	1,4%	Hemşire	0,9%
İnşaat Ustası	1,3%	Muhasebeci	0,9%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	1,3%	Elektrikçi (Genel)	0,9%
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	1,3%	Mermer İşçisi	0,9%
Paketleme İşçisi (Gıda)	1,2%	Bulaşıkçı (Stevard)	0,8%
Kasiyer	1,2%	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	0,8%
Taş Parçalayıcısı	1,2%	Ütücü	0,7%

Kaynak: İPA 2014

Temininde güçlük çekilen mesleklerde Çanakkale'de ilk sırada (%5,2) Garson (Servis elamanı) mesleği gelmektedir. Türkiye'de ilk sırada ise (%5,7) Makineci (Dikiş) mesleğinin aldığı görülmektedir. Çanakkale ve Türkiye'de teminde en fazla güçlük yaşanan ilk yirmi meslekte yedi meslek aynı olarak görülmektedir.

Açık işler ile temininde güçlük çekilen meslekler arasında büyük bir paralellik bulunmaktadır. En fazla açık iş olan ilk 20 meslek ile en fazla temininde güçlük çekilen ilk yirmi mesleğin dokuz tanesi aynıdır.

Temininde güçlük çekilen ilk 20 mesleğe bakıldığında yüksek nitelik gerektirmeyen ve düşük maliyetle yetiştirilebilecek meslekler bulunurken, ara eleman bulunması noktasında da büyük sıkıntı yaşanan meslekler de yer bulmaktadır.

İşveren tarafından doldurulan işyeri bilgi formlarından, temininde güçlük çekilme sebebinin çok yüksek oranlı olarak "iş arayan" kaynaklı olduğu ve işveren kaynaklı sorunun çok düşük olduğu ifade edilmiştir. Bunun nedeni olarak işyeri bilgi formunda soruların işveren tarafından cevaplanması gösterilebilir.

Tablo 41: Meslek Gruplarında TGÇM Karşılama Oranları

ÇANAKKALE	TGCM İŞVEREN SAYISI		
Meslek Grupları	**Evet**	**Genel Toplam**	**Karşılanma Oranı**
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	11	22	50,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	32	72	45,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	20	44	46,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	6	24,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	29	49	59,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	54	112	48,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	21	49	44,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	30	50	59,0%
Yöneticiler	0	1	%0
Genel Toplam	**200**	**405**	**49,3%**

Kaynak: İPA 2014

Meslek gruplarında temininde güçlük çekilen mesleklerin karşılanma durumu incelendiğinde genel olarak aranılan meslekteki elaman sayısının yarısı yani %50 oranı civarında karşılandığı görülmektedir. Sadece Yönetici mesleğinde aranılan elaman karşılanamamıştır.

Tablo 42: TGÇM Nedenlerinin Meslek İçindeki Dağılımı

MESLEKLER	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu	Genel Toplam
Garson (Servis Elemanı)	40,9%	70,1%	55,8%	12,6%	19,1%	4,7%	17,3%	9,7%	100,0%
Makineci (Dikiş)	50,3%	75,4%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Pişirici-Konserveci (Meyve Ve Sebze)	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Satış Danışmanı	28,5%	78,5%	75,1%	25,0%	25,0%	0,0%	0,0%	14,3%	100,0%
Mermer İşçisi	14,8%	96,3%	18,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,7%	100,0%
Madenci (Genel)	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Aşçı	42,3%	76,9%	38,4%	23,1%	15,4%	0,0%	15,4%	11,6%	100,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	59,6%	54,1%	45,9%	67,9%	8,3%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Hamal	91,3%	8,7%	0,0%	26,1%	0,0%	43,5%	43,5%	0,0%	100,0%
Ayakkabı, Deri Ve Yan Ürünleri Satış Elemanı	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	38,9%	61,1%	55,6%	0,0%	38,9%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Şoför-Yük Taşıma	5,2%	84,4%	84,3%	20,8%	5,3%	5,3%	0,0%	15,6%	100,0%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	10,5%	57,9%	63,2%	0,0%	31,6%	36,8%	0,0%	26,3%	100,0%
Muhasebeci	17,5%	100,0%	70,9%	0,0%	17,4%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat Ustası	33,2%	66,8%	6,0%	60,8%	60,8%	0,0%	0,0%	6,0%	100,0%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	62,4%	87,5%	68,8%	0,0%	6,2%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kompozit Cephe Kaplama İşçisi	0,0%	100,0%	35,3%	64,7%	64,7%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%

Paketleme İşçisi (Gıda)	33,2%	0,0%	0,0%	100,0%	66,8%	66,8%	66,8%	33,2%	100,0%
Kasiyer	13,2%	80,0%	60,1%	13,3%	46,8%	0,0%	0,0%	6,6%	100,0%
Taş Parçalayıcısı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kepçe Operatörü	30,8%	62,3%	77,9%	7,3%	7,7%	7,2%	7,7%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**42,0%**	**72,0%**	**55,0%**	**21,2%**	**11,9%**	**3,9%**	**6,6%**	**4,4%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temin edilememe nedenleri incelendiğinde işverenler %72 oranında Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, %55 Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, %42 oranında Bu meslekte işe başvuru yapılmaması cevaplarını vermiştir. Öne sürülen nedenlerden oransal olarak en düşükleri %3,9 Vardiyalı çalışma olması, %4,4 Çalışma sürelerinin uzunluğu olarak cevaplanmıştır.

Tablo 43: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Dağılımı

TGÇ Nedeni	TGÇM Eleman Sayısı	Oran
Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	523	42,0%
Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	896	72,0%
Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	685	55,0%
Çalışma Ortam Ve Koşullarının Beğenilmemesi	264	21,2%
Önerilen Ücretin Az Bulunması	148	11,9%
Vardiyalı Çalışma Olması	49	3,9%
İşyerine Ulaşım Zorluğu	82	6,6%
Çalışma Sürelerinin Uzunluğu	54	4,4%
Genel Toplam	**1245**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2014

İşgücü Piyasasında, temininde güçlük çekilen mesleklerin neden temininde güçlük çekildiği bilgisi oldukça önemlidir. Bu bağlamda İŞKUR, düzenlemiş olduğu mesleki eğitim kursları ile temininde güçlük çekilen mesleklerde işgücü piyasasına aday kazandırma noktasında aktif görev almaktadır.

Şekil 13: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Dağılımı

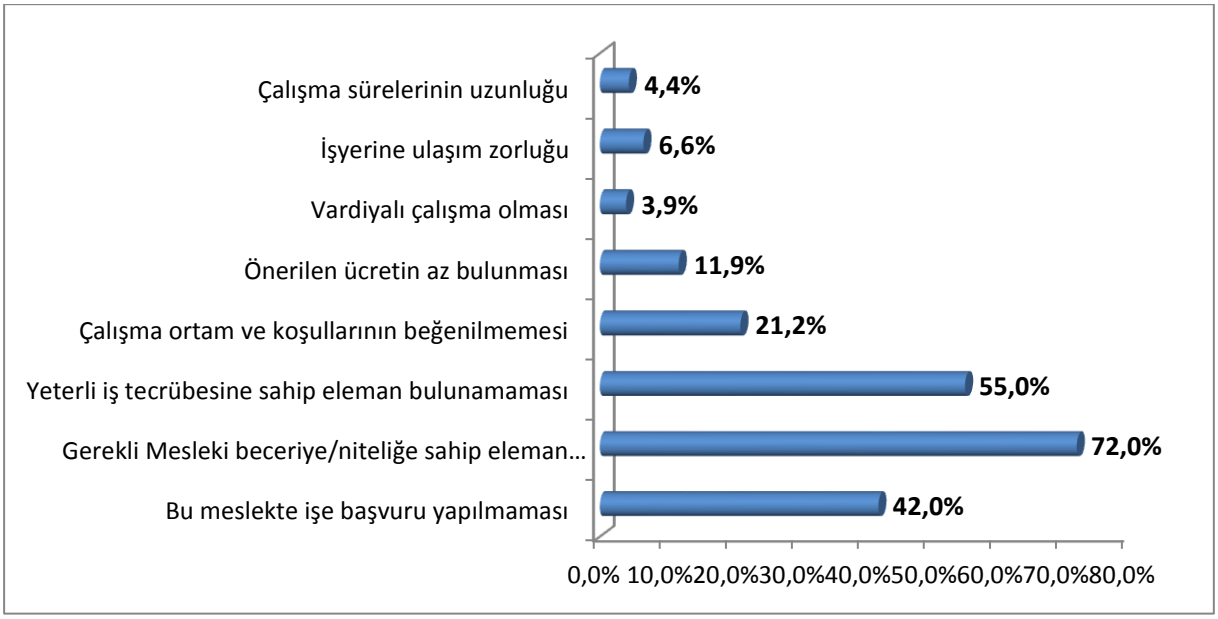

Kaynak: İPA 2014

Temininde güçlük çekilen mesleklerin temin edilememe nedenlerine bakıldığında, Çanakkale için güçlük nedeni, %72,0 oranı ile" Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması " birinci sırada yer alırken, %55,0 ile ikinci sırayı " Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" , üçüncü sırayı ise %42,0 ile "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" almıştır.

Çanakkale'de işverenler tarafından güçlük çekilme nedeni olarak son sırayı %3,9 oranı ile "Vardiyalı çalışma olması" belirtilmiştir. Daha sonra sırasıyla %4,4 oranı ile "Çalışma sürelerinin uzunluğu" ve %6,6 oranı ile "İşyerine ulaşım zorluğu" güçlük çekilme nedeni olarak belirtilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

13 Mayıs - 27 Haziran 2014 tarihleri arasında yapılan araştırmamızda işyeri bilgi formunda sorduğumuz bir soru vardı: '30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?' Artış ve azalış olmak üzere iki tane ayrı sorumuz vardı ve 'eğer varsa' beklentilerini meslekleriyle birlikte net sayılarını alıyorduk. 'Net' kelimesinin vurgulanmasının sebebi de aynı meslekte belli bir artış ve azalış olacaksa 'net ' sayının alınmasıydı. Örneğin bir işverenin satış danışmanı mesleğinde 3 kişilik bir atış bekliyoruz demesinin ardından, diğer soruya da aynı meslekte o tarihe kadar 2 kişi çıkaracağız demişlerse eğer bizim sorumuzun cevabı 'bir kişilik net artış bekliyoruz' olmalıydı.

Tüm bu bilgiler ışığında elde edilen ham veriler işlendi ve bunlar gelecek dönem istatistikleri hakkında (Haziran 2015'e kadar) bizlere bilgi verici ve yol gösterici bir kaynak haline getirildi.

Tablo 44: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları

Sektörler	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	660	31	4,7%
İmalat	12.124	391	3,2%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	55	2	3,6%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	21	0	0,0%
İnşaat	3.135	644	20,5%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	4.717	431	9,1%
Ulaştırma Ve Depolama	1.885	60	3,2%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1.659	116	7,0%
Bilgi Ve İletişim	23	17	73,3%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	289	1	0,3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	92	29	31,5%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	640	61	9,5%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.150	58	5,1%
Eğitim	902	16	1,8%
İnsan Sağliği Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	654	22	3,4%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	113	20	17,7%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	197	19	9,5%
Genel Toplam	**28.316**	**1.918**	**6,8%**

Kaynak: İPA 2014

Öncelikle net istihdam değişim oranı (nido) nedir ondan bahsedelim. Nido; belirli bir sektör, meslek veya meslek grubuyla alakalı beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır. Peki bize ne anlatır? Eğer artı bir değer elde edildiyse, o meslekte gelecek dönem için görünen puan kadar bir artış olacağı; eğer negatifse, o meslekte gelecek dönem için görünen puan kadar bir azalış olacağı anlamına gelmektedir.

Tablomuza bakacak olursak; nicel anlamda en yüksek beklenen artış 644 kişiyle 'İnşaat' sektöründe beklenmektedir. Onu 431 kişiyle 'Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı' sektöründe ve 391 kişiyle 'İmalat' sektörü takip etmektedir.

Raporumuzda çalışan sayılarını da göz önüne almamız gerektiğinde oranlara odaklanmamız gerekir ki; ilk sırada %73,3 oranla 'Bilgi ve İletişim' sektörü gelmektedir. Onu %31,5 oranla 'Gayrimenkul Faaliyetleri', %20,5 oranla da 'İnşaat' sektörü takip etmektedir. Bu oranlar bu sektörlerdeki şimdiki çalışan sayısına göre gelecek dönemdeki beklenen istihdam artışını göstermektedir.

Değişim beklenmeyen ise bir sektörümüz vardır ki o da; 'Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri'dir.

Çıkan sonuçlara göre istihdamda bir azalma gözükmemekte ama beklenen artışın sayısal anlamda az olduğu sektörlerinde olduğu görülmektedir. Bunlar: 'Finans ve sigorta faaliyetleri', 'Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı'dır. Oransal anlamda ise; 'Finans ve sigorta faaliyetleri', 'Eğitim', 'İmalat'tır.

Tablo 45: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	14	1.880	0,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	214	3.256	6,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	433	3.773	11,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	12	119	10,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	75	2.160	3,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	807	5.794	13,9%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	134	3.285	4,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	230	7.410	3,1%
Yöneticiler	-1	640	-0,2%
Genel Toplam	**1918**	**28.317**	**6,8%**

Kaynak: İPA 2014

Nido değerleri hesaplanırken meslek gruplarını da belirlemiş ve sonuçlar yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

Hâlihazırda 28316 kişi çalışırken, 1918 kişilik bir artış beklenmektedir. Bunu meslek gruplarına göre incelediğimizde sayısal olarak en fazla artışın şu mesleklerde beklendiğini söyleyebiliriz: 807 kişiyle 'Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar', 433 kişiyle 'Nitelik Gerektirmeyen Meslekler', 230 kişiyle 'Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar' ve 214 kişiyle 'Hizmet Ve Satış Elemanları'.

Bu yılki araştırmamızda sadece artış değil, azalışın da olacağı görülmüştür. 1 kişilik azalışla bunu 'Yöneticiler' meslek grubunda görmekteyiz. Onun dışında 12 kişilik artışla en az istihdam artışının beklendiği meslek grubu da 'Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları'dır.

Net istihdam değişim oranına da değinilecek olursa azalış 'Yöneticiler' meslek grubunda; en az artış beklenen meslek grubu olarak da %0,7 oranla 'Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar'dır. En yüksek oran ise %13,9 ile 'Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar' meslek grubunda görülmektedir.

Tablo 46: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

NET İSTİHDAM ARTIŞI OLAN MESLEKLER	NET İSTİHDAM AZALIŞI OLAN MESLEKLER
Beden İşçisi (İnşaat)	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)
Garson (Servis Elemanı)	Taş Parçalayıcısı
İnşaat Ustası	Direksiyon Eğitmeni
Temizlik Görevlisi	Çaycı
Beden İşçisi (Genel)	Lojistik Elemanı
Konfeksiyon İşçisi	Diğer Öğretmenler
Paketleme İşçisi (Gıda)	Özel Güvenlik Ve Koruma Meslek Elemanı
Seramik İmal İşçisi	Bekçi
Nezaretçi Ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	Müdür (Öğrenci Yurdu)
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Kaba İnşaat Ve İlgili İşlerde Çalışan Sanatkarlar	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı

Kaynak: İPA 2014

Mesleklerdeki olası istihdam atışlarından azalışları çıkardığımızda elimizde net istihdam artışı ya da azalışı kalmaktadır. Çıkan değer pozitif ise artış, negatif ise azalış meydana geleceği anlaşılacaktır. Bu değerlere göre yukarıdaki tablo hazırlanmış, net artış ve azalışların olduğu meslekler verilmiştir.

Artışlara bakılacak olursa 'İnşaat' sektörü de göz önüne alındığında en fazla artışın 'Beden İşçisi-İnşaat' mesleğinde olduğu ortaya çıkmaktadır. Bunu 'Garson(Servis Elemanı)', 'İnşaat Ustası', 'Temizlik Görevlisi' takip etmektedir.

Azalışlarda ise ilk sırayı 'İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)' mesleği, onu takip eden 'Taş Parçalayıcısı', 'Direksiyon Eğitmeni', 'Çaycı' olmak üzere tablodaki gibi devam etmektedir.

Unutulmamalıdır ki; sonuçlar araştırma kapsamına giren işyerlerinin vermiş olduğu bilgiler doğrultusunda yorumlandığından, işyeri bilgi formu uygulandığı sıradaki işveren veya işveren temsilcilerinin öngörülerini yansıtmaktadır.

Tablo 47: 2013 ve 2014 I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması

NET İSTİHDAM ARTIŞI OLAN MESLEKLER		NET İSTİHDAM AZALIŞI OLAN MESLEKLER	
2014	2015	2014	2015
Şoför-Yük Taşıma	Beden İşçisi (İnşaat)	Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	İNŞAAT ELEMANLARI KALIPÇISI (MAKİNEYLE)
Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Yapı Yalıtımcısı	Taş Parçalıyıcısı
Servis Garsonu	İnşaat Ustası	Zeytin Toplama İşçisi	Direksiyon Eğitmeni
Garson (Servis Elemanı)	Temizlik Görevlisi	Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İşçileri	Çaycı
Satış Danışmanı	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)	Lojistik Elemanı
Satış Temsilcisi / Plasiyer	Konfeksiyon İşçisi	Usta Gemici	Diğer Öğretmenler
Makineci (Dikiş)	Paketleme İşçisi (Gıda)	Sofralık Zeytin İşleme İşçisi	Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı
Komi (Garson Yardımcısı)	Seramik İmal İşçisi	Hamal	Bekçi
Diğer Hizmetçiler Ve İlgili Hizmet İşçileri	Nezaretçi ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	Bahçıvan	Müdür (Öğrenci Yurdu)
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Kaba İnşaat ve İlgili İşlerde Çalışan Sanatkârlar	Pasta Ustası	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı

Kaynak: İPA 2014

Net istihdam artışında 2014 ve 2015 birlikte kıyaslandığında bir önceki yıla göre sadece Garson(Servis Elemanı) mesleği ortak çıkmıştır. Bunun dışındaki tüm meslek beklentileri değişmiştir. Net istihdam artışı beklenen ilk üç meslek Şoför-Yük Taşıma, Büro Memuru (Genel), Servis Garsonu şeklindeyken, 2015 yılında artış beklenen ilk 3 meslek şu şekildedir: Beden İşçisi (İnşaat), Garson (Servis Elemanı), İnşaat Ustası

Net istihdam azalışında ise bir önceki yılda beklenen hiçbir meslek 2015 yılı beklentilerinin içinde yer almamıştır. İşveren ya da işveren temsilcisi beklentilerine göre 2014 yılının beklenen azalışları dikkate alındığında ilk 3 sırayı şu meslekler almıştır: Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri), Yapı Yalıtımcısı, Zeytin Toplama İşçisi. 2015 yılını incelediğimizde azalışların görüldüğü ilk 3 meslek şu şekildedir: İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle), Taş Parçalayıcısı, Direksiyon Eğitmeni.

Tablo 48: Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı

	MEVSİMLİK PERSONEL ÇALIŞTIRAN İŞYERLERİNİN		TOPLAM İŞYERLERİNİN	
SEKTÖRLER	NİDO	Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı	NİDO	Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,22%	2,1%	0,11%	1,61%
İmalat	4,42%	41,7%	1,38%	20,38%
İnşaat	2,39%	22,6%	2,27%	33,56%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1,52%	14,4%	1,52%	22,49%
Ulaştırma ve depolama	0,06%	0,6%	0,21%	3,12%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,49%	4,6%	0,41%	6,07%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,90%	8,5%	0,10%	1,51%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,06%	0,6%	0,22%	3,18%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,16%	1,5%	0,21%	3,04%
Eğitim	0,00%	0,0%	0,06%	0,85%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,22%	2,1%	0,08%	1,16%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,16%	1,5%	0,07%	0,97%

Kaynak: İPA 2014

NİDO'dan daha önce gelecek dönem istihdam eğilimlerinde bahsedilmişti. Sektörler itibariyle net değişim payının ne ifade ettiğine değinilecek olursa; il içerisindeki işverenlerin beklediği NİDO'nun sektörler bazında dağılımı olduğu söyleyebilir. Tabloya göre, toplam işyerleri içerisinde sektörler itibariyle net değişim payının en yüksek olduğu sektör %33,56 ile inşaat sektörü olmuştur. Gerçekten de son zamanlarda Çanakkale'deki inşaat alanlarına bakıldığında belirgin bir artışın söz konusu olduğunu söyleyebilmemiz mümkündür. Hatta hala yapım aşaması süren 3 adet AVM inşaat devam etmektedir. Büyük şehirlere göre kıyas yapıldığında çok bir anlam ifade etmese de Çanakkale merkez düşünüldüğünde şehir için bunların ilk olması aslında büyük önem taşımaktadır.

İnşaat sektörünün ardından %22,49 oranıyla Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü gelmektedir. Tahmin edileceği üzere şehir için –özellikle merkez- perakende satış ve ticaret önem kazanç merkezleridir.

Takiben %20,38 oran ile İmalat sektörü gelmektedir. Ki imalat sektörü de bölgede özel tarım ürünlerinin işlenmesi bakımından oldukça önemlidir. Zira 'peynir, zeytin, süt, salça, balık' gibi ürün ve işlemelerinden de rahatça anlaşılabilmektedir.

En az oran ise %0,85 ile eğitim sektöründedir. Bunun sebebini de mevcut eğitim politikalarından kaynaklandığını söyleyebiliriz. Özel eğitim kurumlarına karşı geliştirilen politikalar bu sektörü yavaş yavaş pasif hale getirmeye başlanmıştır.

Tüm işyerlerinin sektörler itibariyle net değişim payına baktığımızda en fazla payı İnşaat sektörünün aldığını, ancak mevsimlik personel çalıştıran işyerleri itibariyle baktığımızda en yüksek oranın %41,7 ile İmalat sektörünün aldığını görüyoruz. Bunun temel sebebini açıklamak gerekirse; ildeki fabrikalar itibariyle süt işleme, zeytin, meyvecilik, salça, konserve, turşu ve buna benzer işletmelerin yer alması sayılabilir. Tahmin edileceği üzere bu fabrikaların hammaddelerinin belli zamanlarda toplanması/işlenmesi gerektiğinden ve ildeki istihdam kapılarının önemli birer temsilcileri olduğundan, mevsimlik işçi çalıştıran işyerlerinin sektörler itibariyle net değişim payının yüksek çıkması çok doğaldır. Bu da mevsimlik personel ihtiyacındaki beklentiyi açıklamaktadır. Bunu %22,6 ile inşaat, %14,4 ile de Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü takip etmektedir.

Yine değişmeyerek sektörler itibariyle net değişim payında mevsimlik personel çalıştıran işyerleri içinde de en az payı %0 ile Eğitim sektörü almıştır.

Tablo 49: Yarı Zamanlı Çalışma ve İşyeri Büyüklüklerine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyeri Büyüklüğü	Yarı Zamanlı Çalışanı Olan İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı	Yarı Zamanlı Çalışanı Olmayan İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı	Toplam İşyerlerinin Net İstihdam Değişim Oranı
1-9	23,6%	39,3%	38,4%
10-49	11,9%	8,7%	9,0%
50-249	4,0%	2,8%	3,0%
250+	0,0%	0,8%	0,8%

Kaynak: İPA 2014

Gelecek dönem istihdam beklentilerinin işyeri büyüklüğü ile ilgili olarak incelediğimiz zaman işyeri büyüklüğü arttıkça net istihdam değişim oranlarının azaldığı gözlenmektedir. İşyeri büyüklüğü 1-9 arası olan işyerlerinde net istihdam değişim oranı %38,4 iken 250+ işyerlerinde ise bu oran %0,8'e kadar düşmektedir.

Bir diğer dikkat çekici sonuç ise yarı zamanlı çalışanı olan işyerlerinde 1-9 arası çalışanı olanların net istihdam değişim oranı %23,6 iken yarı zamanlı çalışanı olmayan işyerlerinde ise bu oranın %39,3 ile daha yüksek olmasıdır. Bu durumda yarı zamanlı çalışılan işyerlerinde eleman sirkülasyonun daha fazlası olması beklenirken Çanakkale genelinde tam tersi bir durum olduğu gözlemlenmiştir.

SONUÇ

Çanakkale İşgücü Piyasası Analizi Raporunun temel amacı, 2013 yılında Çanakkale ilinde gerçekleştirilmiş olan Talep Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizlikleri gidermeye, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca Talep Araştırması kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının bir diğer adımı olan eğitim programları ve kursların düzenlenmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Türkiye işgücü piyasası birçok açıdan henüz tam anlamıyla analiz edilememiştir. Bunun nedeni olarak işgücü piyasasını arz yönüyle ele aldığımızda il düzeyinde veri eksikliği mevcuttur. İller sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilerek Türkiye İstatistiki Bölge Sınıflaması oluşturulmuştur. Türkiye İşkur Genel Müdürlüğü tarafından 2007 yılından beri tüm iller bazında işgücü talebi ve açık işler üzerine veri derlemek amacıyla çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü Piyasası Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Talep Araştırması, Çanakkale ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun alanlarının, ihtiyaçların ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak üç grupta ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

İŞKUR son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdeki sayısal artış olarak gösterebilir. Bu sayısal artış ile birlikte 2008 ve 2014 yıllarının kayıtlı işsiz oranındaki artış görülmektedir. 2014 yılında 15 bin 63 kişi ile son 6 yıldaki kayıtlı işsiz seviyesi en yüksek düzeyde bulunmaktadır.

Çanakkale'de İŞKUR tarafından işe yerleştirmelere bakıldığında mesleklerin çoğunluğu nitelik gerektirmeyen meslekler olarak görülmektedir. 2013 ve 2014 yılları arasında ki bu meslek farklılıklarına bir örnek olarak Çanakkale'nin Biga ilçesindeki Mobilyacılık sektörünün gelişmiş olması ve çelik konstrüksiyon sektöründe eleman ihtiyacının kalmamış olması gösterilebilir.

İŞKUR tarafından açılan kurslar öncelikle Çanakkale'deki işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik açılmaktadır. Bu kapsamda İŞKUR tarafından açılan kurslar bölgelere göre farklılık göstermektedir. Katılımcı sayılarına bakıldığında Girişimcilik (287 kişi) program türünden sonra en fazla katılım sırasıyla, İşgücü Yetiştirme Kursları/TYP (280 kişi), ve Umem Projesi/İEP (246 kişi) programında düzenlenmiştir.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Çanakkale ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan sayısının hem kadınlar, hem de erkekler için Sanatkârlarla ilgili işlerde çalışalar üzerinde yoğunlaştığıdır. Bu kategori meslek olarak açık işlere bakıldığında da 243 kişilik açık işle birinci sırada gelmektedir. Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerde 2014 yılında %5,2 Garson (Servis Elemanı), % 3,3 Makineci (Dikiş), %2,5 Pişirici-Konserveci (Meyve ve Sebze) meslekleri şeklinde sıralanmaktadır. Bu durumda Çanakkale ilinde işgücü talebi açısından, aslında eğitim aranmayan mesleklerin veya işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Çanakkale'de istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.

- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.

- TR22 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.

- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Özellikle kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Çanakkale'deki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Çanakkale İŞKUR İl Müdürlüğü:

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuyla paylaşmalı
- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

1. TÜİK İşgücü Anketi Dinamik Veri Tabanı

2. TÜİK (2012) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2012, Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın No. 3649, Ankara.

3. Türkiye İş Kurumu, 2013 İstatistik Yıllığı.

4. SGK, Aylık İstatistik Bülteni

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	**İŞYERİ BİLGİ FORMU**

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../...../	.....@.....	

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz. **(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)**	**Evet** ☐	
	Hayır ☐	

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. ⇒ **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	1	2	3

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında

bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Örnekleme çerçevesi:

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu İş Kayıtları Sistemi altlık olarak kullanılmak üzere sektörel kapsam dahilinde ilgili sektörde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip yerel birimler çalışmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Örnekleme birimi:

Örnekleme birimi yerel birimdir.

Gözlem birimi:

Gözlem birimi yerel birimdir.

Tahmin boyutu:

2014 yılı İşkur İPA çalışması, 17 sektörde yerel birim bazında Türkiye tahmini vermek üzere planlanmıştır. Ayrıca C sektöründe 10,11,12,13,14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33 bölümlerinde tahmin verilecek boyutta tabakalama değişkenleri aşağıda verilmiştir.

Örnekleme yöntemi:

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında amaç, kapsam dahilindeki sektörler bazında Türkiye tahmini vermektir. Çalışma 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli) örnekleme, diğer illerde tamsayım uygulanmak üzere planlanmıştır. Bursa il için ayrıca 2-9, 10+ çalışan sayısı tabakalaması istenmiştir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak, 6 ilde 40353 olarak hesaplanmıştır. Diğer illerde ise birim sayısı 87151 olarak belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$n_h = ñ [K^2 + (1- K^2) M_h^2]^{½}$

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$M_h = N_h / (N / h) = h.W_h$

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

$n_{min} = K.ñ$ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla yerel birim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde yerel birimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h^2 v(\bar{y}_h) = N_h^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / n_h (n_h - 1)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$ şeklinde bulunur.

Ek 4- Ek Tablolar